

Prenumerata:

Recznie rs. 9, półrocznie rs. 4
kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25,
miesięcznie kop. 75.

Za odnośnienie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-
stwie: koszt przesyłki poczo-
wej podane są w nagłówku nu-
meru porannego.

Za granicą (z przesyłką je-
dnorazową) miesięcznie rs. 1 k. 50.

Oddzielna przedpłata na jedno
tylko wydanie *Kurjera* przyjmo-
waną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny
kop. 5; poranny w dni powsze-
dnie k. 3, niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęczone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godz. 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do 1-ej w południe.

Ogłoszenia:

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy na następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia: za jeden wiersz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1 1/2 kop.

Ogłoszenia do *Kurjera Warszawskiego* przyjmuje także Biuro ogłoszeń Rajchmana i Frenclera ulica Senatorska 18.

— W nadchodzący piątek przypada pamiątka św. Rafała archaniola, która obchodzona będzie w niedzielę, to jest d. 26-go b. m., w kościele św. Ducha (paulińskim) uroczystą wotywą.

Trzej tylko aniołowie oznaczeni są w Piśmie świętem imionami: św. Michał, św. Gabriel i św. Rafał.

Ten ostatni objawił się w postaci młodzieńca młodemu Tobjaszowi i towarzyszył mu w dalekiej podróży. Był mu opiekunem i doradcą we wszystkich potrzebach i niebezpiecznych wypadkach. Ztąd uważany jest za patrona podróżujących.

Przegląd polityczny.

Z Wiednia od naszego korespondenta otrzymujemy następujące uwagi:

„Jest to rzecz istotnie dziwna. Przed zjazdem skierniewickim i po nim zastanawiano się jedynie i wyłącznie nad stosunkiem Rosji do Niemiec i do Austrii, a nikt nie zwrócił uwagi na to, czy też stosunek między Austrią a Niemcami nie wymaga rozbioru. Stosunek ten uważany bywa jako coś danego, nie podlegającego żadnej dyskusji, stałego, wtedy, gdy naokoło w świecie przyrody i człowieka nie ma przecież stałego, wszystko się ustawicznie przetwarza. Stosunek Austrii i Niemiec nie jest przecież skamieniałością, to polityka i wynik polityki, na którą sympatje, osobiste skłonności monarchów, mogą wpływać, ale której akta tylko przez interes, przez wymogi sytuacji są dyktowane. Aktem takim było przymierze podwójne. O jego formalnym obowiązującym, traktatowym odnowieniu nikt wszakże dotąd nigdy zapewnienia nie złożył, a natura stosunków, istota polityki ks. Bismarcka i metoda jej nasuwają same przez się wniosek, że o ile nie odpowiadały mu potrójne ani poczwórne przymierze, o tyle obecnie nie widzi potrzeby formalnego wiązania Niemiec przymierzem podwójnym, gdy i bez tej formy rzecz sama na razie istnieje.

Ale jest to już stosunek inny. Traktat ma termin, musi być wypowiedzianym, zmiana stosunków nie może go zmienić ani usunąć bez wypowiedzenia. Nie tylko prawa narodów, ale najzwyczajniejsza przyzwoitość tego wymagają. Inaczej ma się rzecz, gdy nie ma pisanego, gwarantowanego kontraktu, lecz tylko na dobrej woli, na ufności i przemijającej konstelacji oparte obopólne zapewnienia. Zmiana osób, zmiany wewnętrzne i zewnętrzne, każdej chwili mogą taki naturalny, ale bezterminowy i niegwarantowany stosunek przelać w inną formę, nawet zerwać. Są to ewentalności, ale widoczne, dotykające.

Muszę przeto powtórzyć, że albo hr. Kalnoky zło-

ży w zbierających się dnia 27-go b. m. delegacjach austro-węgierskich zapewnienie, iż traktat przymierza został odnowiony (traktat, nie stosunek), a wtedy wszystkie powyższe informacje i uwagi okazały się mylnymi, albo też, jeżeli takiego zapewnienia nie będzie, okaże się, że hr. Kalnoky nie umiał utrzymać dla Austrii pozycji wyłącznej, bezpiecznej, ale wprowadził ją na tory, które mogą wyosobnić ją w przyszłej akcji.

Nie trzeba bowiem zapominać, że traktat wiąże, stosunek zaś, aljans naturalny, pozwala każdej chwili ks. Bismarkowi, bez naruszenia go, zawrzeć umowę osobną z każdym, z kimby tylko uznał za korzystne dla Niemiec, chociażby z widoczną szkodą Austrii. Tę wolność odzyskuje i Austrija, ale mimo to pozostaje skrepowana, gdyż nie ma dzisiaj dla niej po za Niemcami sprzymierzeńca.

Wskazywaliśmy już nieraz, że na przestrzeni całej Azji przygotowują się wypadki, które niesłychane zmiany w stosunkach państw europejskich wywołać muszą.

Zaraz po nominacji lorda Dufferina na wicekróla Indji doniósł nasz korespondent z Londynu jako rzecz niezawodną, że w obawie starć zewnętrznych w Azji postanowiła Anglja usunąć mocność ponownia się rewolucji wewnętrznej, do której ciągle nawołuje cała patryjotyczna prasa indyjska. Najpierwszą postanowiono zniesienie i rozpuszczenie 350-tysięcznego wojska książąt indyjskich. Teraz, gdy lord Dufferin już się udaje na stanowisko swe w Kalkucie, znajdujemy potwierdzenie tych naszych informacji ze strony organów, które zawsze istotę polityki angielskiej wyrażają.

Lord Dufferin, który dnia 12-go listopada udaje się do Kalkuty, wygłosił przed kilku dniami mowę bankietową w Belfascie, w której starał się rzucić nieco światła na położenie dzisiejsze Indji. Posiadają one dzisiaj na swojej północno-zachodniej granicy sąsiada europejskiego (Rosję), a niebawem będą go miały i na północno-wschodniej (Francję). Szczegółem — powiada lord Dufferin — że z p. Giersem łączą go osobiste, serdeczne stosunki. Nie ma w Europie, zdaniem nowego wicekróla Indji, umiarkowanego i szczerzej w pokoju zamilowanego męża stanu, jak p. Giers. Najgorętszym pragnieniem tegoż jest, aby pomiędzy Anglią i Rosją panowała stale przyjaźń i zgoda, aby znikł nawet cień podejrzeń Rosji o zamiary w Azji, szkodliwe dla interesów angielskich. P. Giers niejednokrotnie zapewnił lorda Dufferina, iż z niechęcią patrzy na rozprzestrzenianie się Rosji w kierunku południowo-

wschodnim w Azji i że pragnąłby mu zakreślić co prędzej naturalne i trwałe granice.

Mniej różowo widzą stosunki na granicach północnych Indji *Times*, a wywody organu city powtarza *Norddeutsche allgemeine Zeitung*. Górna Birma znajduje się w stanie chronicznego zaniepokojenia, co w angielskiej Birmie obudziło pożądanie aneksji tego kraju. I Francja ma też zwrócone chęci oko na Birmę; świeżo objęła ona formalny protektorat nad całą Kambodżą, zetknęła się dalej na północ z państwami Szan i zapewne niebawem dokona częściowej ich aneksji.

Stan oplakany Górnej Birmy wymaga niezbędnie czyjejs interwencji; chodzi o to, czy dokona jej Francja, czy Anglja. Wewnątrz Indji, powiada *Times*, obudził żywe niezadowolenie bil o podatku gruntowym w Bengalji. Głównie wszakże na oku mieć potrzeba, wedle rozumowań organu city, redukcję zbyt licznych a niebezpiecznych wojsk narodowych książąt i książątek. Rozwiązanie tej kwestji jest pilnem, a wymaga wielkiej przezorności, aby nie rozdrażnić potężnych satrapów miejscowych. *Times* oczekują, z otuchą rozwiązania tych pytań przez lorda Dufferina. *St. James Gazette* jest niemniej zaniepokojoną losom Indji i oświadcza, że Rosja może w każdej chwili rzucić 95,000 ludzi na pewne punkta takowych.

Politische Corr. potwierdza w zupełności zakomunikowaną nam przed kilkoma dniami wiadomość, według której rząd czarnogórski wszystkich zbiegłych do Czarnogórze bośniacko-hercegowińskich powstańców internował w okręgu Dulcigno, jako najbardziej oddalonym od ówczesnej widowni powstańczej, a zarazem wydał obwieszczenie, iż każdy wychodząca, przekonany o podburzającej czynności, ma być bezzwłocznie wydany w ręce władz austriackich.

Równocześnie prawie z powyższem zarządzeniem ukazał się w organie rządowym *Glas Cernogorca*, obszerny artykuł, w którym wskazano na liczne trudności, jakie musi zwalczać rząd cetyński, pragnąc uczynić zadość wszystkim uprawnionym żądaniom, z jakimi występują doń mocarstwa. Jeśli Czarnogórze, które wskutek kongresu berlińskiego znalazło się w zupełnie nowem międzynarodowem położeniu, nie zawsze mogło, przy najlepszych chęciach przeszkodzić wybrykom niespokojnych żywiołów, wina za to nie ciąży na niem. Austrija przyjazne swoje usposobienie dla Czarnogórze stwierdziła najświetniej przez to, iż jej mężowie stanu nie zaniedbali nigdy uwzględnić stosunków, pośród których pozostaje Czarnogórze i usprawiedliwiali wiele, co zresztą ze stanowiska reguł międzynarodowych trudnem a na-

NOWE POWIEŚCI.

„Powrócił, z kąd wyszedł: szlachta polska z łoną czarniawą chłopskiej wykwiła; czarniawa chłopska jest dla niej łonem macierzyńskim, najbezpieczniejszem... w biedzie zwłaszcza.”

Temi słowy kończy Teodor Tomasz Jeż w swej ostatniej powieści („Niezaradni”, Gebethner i Wolff, Warszawa, 1884 r.) losy jednego z swoich bohaterów.

P. Tadeusz Howorowski, dziedzic Howorówki, był właścicielem majątnym i człowiekiem nieopatrzny, ak wielu do niego podobnych.

Po rycerskich swych przodkach odziedziczył on dużo fantazji i jeszcze więcej beztroski o jutro. Wodjownicy bowiem nie mieli ani czasu ani ochoty do zabiegania około spraw majątkowych. Na cóżby się to zresztą zdało? Gdy rozesłano wici, trzeba było siadać na konia, rzucając wszystko. Po co kłopotać się o mienie? Rzeczpospolita, zawsze łaskawa i hojna dla swoich synów uprzywilejowanych, wynagradzała sowiec każde poświęcenie. Rycerz nie potrzebował obawiać się głodu, niedostatku, dopóki umiał mieczem władać. Co nierząd zniszczył, odbudowywała szablą...

Trwało to przez długie wieki. Nieopatrzność, lekceważenie grozzą przeszły w krew całego stanu, idąc ojca na syna aż do dni naszych. Instynkta, za-

chcianki, wady i zalety, na których uformowanie pracowały setki lat, nie zmieniają się natychmiast w warunkach nagle zmienionych. Zmarnieje kilka pokoleń, zanim wnukowie odwykną od tego, z czem dziadom ich było dobrze.

Marnieją też pokolenia. Szlachta, przestawszy być rycerstwem, a nie umiejąc być gospodarzami, oszczędzonymi szafarzami fortuny swoich przodków, przereździła się na wsi niesłychanie. Tysiące szlachciców wyszły z gniazd rodzinnych, zmieszawszy się z tłumem, lub zabrawszy się do zohydzonych dawniej gałęzi pracy ludzkiej.

Nie ma przewrotu bez ofiar. Padło ich wiele, bardzo wiele na przełomie innych czasów. Po wsiach siedzą dziś różni ludzie, bo znaczna część dawnego rycerstwa polskiego przeniosła się do miast i ginie w szalonym wirze walki o byt...

Narodowa nieopatrzność nasza ustępuje powoli przezorności i oszczędności; najmłodsze pokolenie nachyla się już nawet do skąpstwa.

Do pokolenia szlacheckiego starej daty, które jest już dziś na wymarcu, należy jeszcze bohater T. T. Jeża, p. Tadeusz Howorowski.

Urodził się, ożenił, został ojcem, stracił majątek i umarł; oto jego życiorys.

„Nurt go unosił, a on płynął, kuropatwy, bekasy i krzyki strzelał, zające, wilki i lisy szeszul, nie dbając o jutro.” Dbalże o nie jego dziad, pradziad i prapradziad? Rozumiało się przecież samo przez się, że szlachcic musi być właścicielem ziemskim. Że mo-

gło być inaczej, o tem pan Tadeusz nawet nie myślał.

I byłby może strzelał do śmierci owe bekasy i krzyki na własnym gruncie, gdyby się jego córce nie zachciało kariery artystycznej. Jakaś awanturница powiedziała jej, że ma talent do śpiewu. Więc dalejże w drogę z matką do Paryża i uczyć się tam tego śpiewu.

Nowożytny Babel pochłania ruble, a nadomiar zniesiono właśnie w owym czasie pańszczyznę. Mnożyły się wydatki, a zmniejszały dochody. P. Tadeusz zżymał się zrazu, gdy musiał ciągle nad Sekwanę posyłać pieniądze, lecz ponieważ był polakiem, czyli człowiekiem, który nie umie nie białogłowie odmówić, przeto wykierował się na filozofa i wypędziwszy rozum z swojej mózgowicy, puścił się na dobre z nurtem.

I znów płynął, i czekał jakiegoś rozstrzygnięcia, nie dbając o to ani jakim ono będzie, ani kiedy nadejdzie...

„A nuż nie nadejdzie nigdy? Tak sobie myśleli ojcowie nasi, powiadając, iż... Polska nierządem stoi. Trzymał się on reguły z dwóch pierwiastków złożonej: z rozkazywania i pytania o drogę. W pytaniu wskazówek szukał; rozkazywaniem egzekucję przeprowadzał. Ale się w końcu dopytał do tego, iż nie już do pytania nie pozostawało; co zaś do rozkazywania, takowe duch czasu, siła rzeczy z rąk mu wytrąciły.

„To ostatnie nastąpiło w chwili, kiedy się przeko-

wet niemożliwym było do usprawiedliwienia. Rząd książęcy, używając schronienia zbiegłym do Czarnogórze powstańcom, nie mógł pozostawić im wolności i sposobności do podejmowania pod osłoną tego schronienia nowych agitacji dla zaniepokojenia sąsiednich terytoriów, administrowanych przez austriacko-węgierską monarchję.

W tym też duchu rząd czarnogórski, jak oświadcza *Glas Cernogorca*, zarządził na granicy surowe środki ostrożności i poczynił, co potrzeba, aby podejrzane osobistości zostały, o ile możliwości, oddalone od Bośni, Hercegowiny i Krzywosza. Wreszcie artykuł kładzie nacisk na to, iż rząd czarnogórski przy wykonaniu powyższych zarządzeń nie będzie powodował się jakimibądź względami i tak kończy: „Rząd książęcy uważa za swój obowiązek uczynić to wszystko przez wzgląd na najżywniejsze interesa kraju, który dla swego postępu i rozwoju potrzebuje przedewszystkiem pokoju, porządku i dobrych stosunków z sąsiednim mocarstwem, tem mocarstwem, które dotychczas okazywało Czarnogórze tyle sympatji i życzliwości, popierając je w tem wszystkim, co miało na celu postęp i rozwój pokojowy księstwa.“

Czyżby i to był skutek zjazdu skierniewickiego?
Br. Z.

Wystawa higieniczna.

Z powodu powziętego przez zarząd Muzeum rolnictwa i przemysłu zamiaru urządzenia w Warszawie wystawy gospodarstwa domowego powzięta została w komitecie sanitarnym Towarzystwa lekarskiego warszawskiego myśl odniesienia się do inicjatorów wystawy i przedstawienia im, jak dalece byłoby potrzebnym i pożytecznym wzbogacenie tejże wystawy działem higienicznym.

Zredagowanie tej odezwy porucił komitet sanitarny drowi Markiewiczowi, który referat swój przedstawił komitetowi na posiedzeniu, odbytem d. 14-go maja r. b., poczem odezwa, przyjęta przez Towarzystwo lekarskie, została przesłana zarządowi Muzeum, a obecnie ogłoszona jest drukiem w „Sprawozdaniach z posiedzeń komitetu do spraw sanitarnych”, ogłaszanych w *Pamiętniku Towarzystwa lekarskiego*.

Referat dra Markiewicza, opracowany starannie i gruntownie, stanowi właściwie program przyszłej wystawy higienicznej warszawskiej, uważanej jako osobny dział wystawy gospodarstwa domowego.

Według tego projektu, jakkolwiek z urządzenia wystawy higienicznej odnieść może korzyść całe społeczeństwo, jednakże w urządzaniu jej należałoby przedewszystkiem uwzględnić potrzebę wiadomości i wskazówek higienicznych dla osób mających opiekę nad dziećmi, nad młodzieżą i nad robotnikami, szczególnie małolotnymi. Obok tego aby wystawa jak największą możebną korzyść przyniosła, wypadłoby głównie mieć na względzie wymagania zastosowane do potrzeb i środków klasy średniej i klasy niezamożnej. Tym sposobem z działu higienicznego przyszłej wystawy powinnyby przedewszystkiem odnieść korzyść matki oraz przełożone ochron i pensjonatów, dalej majstrowie, którzy młodzież rzemieślniczą utrzymują na stole i stancyi, właściciele pensjonatów i stancyj dla młodzieży szkolnej, przedsiębiorcy, szczególnie prowincjonalni, utrzy-

nał, że chłop nie dostarczy mu środków, których potrzebował w ilości coraz to większej. Miotał się zrazu i szarpał; za każdym od żony otrzymanym listem niebo i ziemię poruszał, Howorówkę w kleszcze brał, dusił, egzekwował i do Paryża po rubli kilkaset posyłał. Nagle ostygł. Może się to jakoś zmieni, może to jakoś tam będzie — pomyślał i, w cierpliwość się uzbrowiwszy, czekać zaczął.

„Listy dalej otrzymywał, lecz albo nie odpisywał, albo cierpliwość doradzał. Ona do niego o pieniądze szturmowała, a on jej rady w końcu dawał, nie miał już bowiem co posyłać. Gdy ostatnie 10 rs. oddał, pisał do żony: postaw na loterję, nie sposób bowiem, aby cię los do reszty zgębił. P. Różę gniewało to, on zaś rad był z siebie, że wraz z groszem ostatnim i radę ostatnią wyekspensował. Potem już obojętnie ciosy przyjmował. Pozbawiono go pańszczyzny — on na to nie; pozwano go do odpowiedzialności sądowej — on nie; wystawiono Howorówkę na sprzedaż — on nie; ojcowizna w obce przeszła — on nie; wyrzucono go wreszcie z dworu — on wyszedł z laską w rękę i szedł przez wieś, prawiąc sobie pod nosem:

Polak za zbrodnię do piekła skazany,
Lecz zawsze poeziwa dusza,
Z innymi cieniami gnany,
Sam jeden wesoło rusza...

Przeszedł, deklamując, przez wieś, raz; wrócił, znów przeszedł i znów wrócił; aż przypomniał sobie, że ma w zanadrzu od żony list, w którym go pani Róża roz-

muający znaczną nieraz liczbę robotników sposobem koszarowym, wreszcie osoby kierujące kuchnią, szczególnie w zakładach wychowawczych i dobroczynnych.

Rzeczą jest naturalna, że ze względu na cel tego działu wystawy należałoby się starać uczynić ją o ile podobna zupełną, nie można się zatem w rzeczach higieny ograniczać na okazach krajowego wyrobu, lecz należy dopuścić także okazy przemysłu obcego, wyłączając takowe, stosownie do przepisów regulaminu, od wsłóbiegania się o nagrodę.

Urządzoną w duchu wskazanej powyżej myśli przewodniej wystawę higieniczną dr Markiewicz proponuje podzielić na sześć działów.

Dział pierwszy: „wewnętrzne urządzenie domu i mieszkania w ogólności” objąłby: modele i okazy naturalne dobrych mieszkań dla różnych warstw ludności. Tu pomieściłyby się modele, opisy i okazy pojedynczych części ich urządzenia, kompletne umeblowanie pokoi na różne cele przeznaczonych, plany ogródków urządzanych przed domami lub w podwórzach, meble ogrodowe, przyrządy gimnastyczne, altanki, materiały do pokrywania podłóg, pralnie i przyrządy do prania, łóżka, umywalnie i urządzenia kąpielowe, urządzenia drzwi rozmaitych i progów na drzwiach. Dział więc bardzo bogaty.

Dział drugi: „urządzenie i prowadzenie kuchni, spiżarni i piwnicy” ma obejmować: plany, modele i urządzenie kuchni, izb dla służby, statki i naczynia kuchenne, przyrządy, środki i sposoby oceniania dobroci materiałów spożywczych, technikę kuchenną, opisy i rysunki grzybów jadalnych i trujących, lodownie pokojowe, naczynia do picia wody i jej filtrowania, maszynki do ogrzewania i gotowania i t. p.

Dział trzeci: „oświetlenie mieszkań” obejmie wszystko, co dotyczy oświetlenia mieszkań różnych klas ludności gazem, naftą, olejem, świecami i t. p.

W dziale czwartym: „opalenie mieszkań” przedstawione będą modele i okazy pieców kaflowych, żelaznych, wentylacyjnych, oraz urządzenia centralne ogrzewające gorącą wodą, parą, powietrzem (kaloryfery).

Do działu piątego: „wentylacja mieszkań” należeć będzie wszystko co dotyczy urządzenia okien, miarkowania światła dziennego, oczyszczania powietrza. Tu także mieścić się będą sposoby osuszania mieszkań, korytarzy, piwnic, niszczenia grzyba domowego. Niemniej w dziale tym znajdą także pomieszczenia różnego rodzaju żaluzje, rolety, firanki i t. p.

Szósty wreszcie dział, jeden z najważniejszych, poświęcony będzie „gromadzeniu i usuwaniu odchodów”. Tu znajdą pomieszczenie wszelkiego rodzaju klozety i odpowiednie urządzenia lub aparaty, jako też systemy odwaniania i dezynfekcji.

Program, jak widzimy, dosyć rozległy i wyczerpujący przedmiot w danym zakresie. Projektodawca nie kusił się tu o dorównanie wystawie berlińskiej lub londyńskiej, które zakreśliły sobie daleko szersze ramy, obejmując higienę i bezpieczeństwo publiczne w najrozleglejszym tych wyrażen znaczeniu... Poprzez staje on jedynie na tem, co jest najkorzystniejszej co może przynieść najpraktyczniejszy pożytek.

Nie wątpimy, iż zarząd Muzeum przy urządzeniu wystawy pójdzie za inicjatywą Towarzystwa lekarskiego i z bogaci ją działem higienicznym, urządzonym według powyższego programu.

Dział ten, oprócz ogólnych korzyści, będzie miał i tę szczegółową, że wiele osób zacieka i znaczną

paczliwie o ratunek prosiła. Trzebaby na list ten odpisać — pomyślał — ale jak i gdzie? Ani stołu, ani stolka, ani papieru, pióra i atramentu, ani dachu nad głową, ani żadnej rzeczy, która moja była, a dziś djabli wiedzą, czyją jest...”

Poszedł do karczmy, napisał list u żyda, a gdy go skończył, udał się w gościnę do dziada Łuby.

Szlachcic, niedawny mieszkaniec wygodnego dworu, rozpatrzył się w pustce żebraka i zabrał się do pracy, jak prosty chłop, nie tracąc wcale fantazji.

W tem miejscu (str. 458) wsunął Jeź uwagę, przytoczoną na wstępie.

„Powrócił, z kąd wyszedł?”

Czy tak? Czy zbankrutowany właściciel ziemski wraca do chaty chłopskiej, nie odczuwając nawet różnicy między dziś a wczoraj? Zdarza się to może tu i owdzie, lecz zwykle dzieje się inaczej. Stradawny osiada z resztkami w mieście, traci je oczywiście i ginie bez miłosierdzia, jeżeli go ktoś litościwy nie przytuli do siebie. Kto przez całe życie tylko jadł, pił, strzelał zające, bekasy, krzyki i wydawał pieniądze, ten nie nagnie się odrazu do pracy. On marnieje stanowczo. Dopiero dzieci jego zaczynają do nowych przywykać warunków, a wnuki odczuwają je i zastępują się do nich.

P. Tadeusz nie jest więc typem. Nie odpowiada on wcale tytułowi powieści. Boć chyba jest zaradnym, a nie niezaradnym, kiedy sobie umie w biedzie radzić.

część publiczności do liczniejszego jej zwiedzania za chęci.

J. W.

Ze spowiedzi aktorek.

Czy artystka, odtwarzając na scenie zrodzoną w wyobraźni poety postać, identyfikuje się z nią zupełnie i daje się porwać kreacji, czyli też sama panuje nad rolą, recytując ją tylko z chłodną uwagą?

Takie pytanie postawił niedawno wyborny niemiecki tygodnik *Magasin für die Litteratur des Inn- und Auslandes*, powołując do rozwiązania takowego listy swoich czytelników.

Wezwanie stosowało się, rzecz prosta, zwłaszcza do artystów dramatycznych i ci najchętniej pośpieszyli uczynić mu zadość...

Redakcja w krótkim przeciągu czasu otrzymała kilkadziesiąt listów — przeważnie od najwybitniejszych gwiazd sceny niemieckiej — listów stanowiących ważny przyczynek do charakterystyki duchowej organizacji aktora.

Sądymy, iż nie bez zajęcia rzuca okiem i nasi czytelnicy na następujące objaśnienia, wyszłe z pod pióra tak kompetentnych w tej kwestji znakomitości teatralnych, jak Klara Ziegler, Hermina Claar Delia, Józefina Wessely i inne.

Chcąc nie chcąc musimy ograniczyć się jedynie na wyjątkach z ich obszernych nieraz listów.

„O ile z własnego doświadczenia i licznych spostrzeżeń sądzić mogę — pisze Klara Ziegler — dar identyfikowania się z daną rolą nie jest każdemu z nas właściwym. Jest to zdolność niezależna od talentu ale od miary, w jakiej natura tego lub owego artystę obdarzyła wyobraźnią i uczuciem. Słowem dar to zupełnie indywidualne mający cechy.”

P. Claar Delia wyraża się o tem jak następuje:

„Oto jest moje zdanie... Bywają aktorki obdarzone tak silną wyobraźnią, taką ruchliwością myśli i intensywnością uczucia, iż odtwarzając na scenie rolę doskonale wpiętych w wystudjowaną, zapominają się a zwłaszcza w przejściach namiętnych i uczuciowych żyć formalnie zaczynają życiem danej postaci. Byłoby atoli błędem twierdzić, iż aktorki pozbawione tego daru są zlemi aktorkami. Organizacja ich tylko inna, inną ich natura. Przeważa u nich tylko rozum nad sercem... Takie aktorki zawsze panują nad rolą, nawet w najnamiętniejszej sytuacji; wymawiając każde słowo, podnosząc i zniżając ton dykcji, zawsze wiedzą czego chcą.”

Bardziej stroną jest p. Wessely.

„Dążeniem jest naszym i ideałem — pisze ona — do tego stopnia przed oczyma duszy uprzytomnić sobie kreację poety, wszystkie słowa i czyny wymarzonej przez niego postaci, do tego stopnia nią się przejąć, by własne „ja” w niej zatracić, by — niech mi wolno będzie tak się wyrazić — wejść w jej skórę. Gdy się to uda — co niestety nie jest wcale łatwym do osiągnięcia — natenczas możemy się zupełnie zapomnieć, wszystko z potęgą odczuć, jakby to nas samych dotyczyło, natenczas można być pewną powodzenia, pewną, że się sprawi wrażenie. Ach, gdybyż się to zawsze udać mogło! Tak to łatwym jest dla genjuszu... tak trudnym dla talentu tylko!”

Posłuchajmy dalej słów pani Felsing Behre.

„Gdy po należytem wystudjowaniu roli — wyznaje ona — występuję przed kinkiety, wtedy scena wydaje mi się jakowymś „światem”, w którym ja na kilka godzin

Zupełnie też czego innego spodziewał się czytelnik po ekspozycji.

To założenie jest skończonym arcydziełem.

Autor prowadzi nas w pierwszym rozdziale na pustkę podolską, do karczmy, którą nazwał „Wygłanka”. W tej karczmie przebywa rodzina żydowska, bo któżby inny? Karczmarstwo zażywają właśnie wczasu...

„Matka zajmuje miejsce na progu, oparta plecami o odziewerek; ojciec siedzi na ławie, o stół łokciem oparty, duma, głową wstrząsa i od chwili do chwili w brodzie się palcami drapie, wyciągając przytem szyję i przekrzywiając usta w sposób szczególny.

Ruch ten powtarzał dość często, aż wstał, przez izbę przeszedł i do stojącego nieopodal od progu wiadra zajrzał. Wiadro było próżne. Zdaje się, jakgdyby mu tylko o to chodziło, ażeby się dowiedzieć, czy jest w niem woda. Dowiedział się i przestał na tem; chciał na dawne miejsce wrócić, lecz rozmyślił się i usiadł przy drugim końcu stołu.

A kiedy on usiadł, wstała żydówka. Wstawanie nie przyszło jej z łatwością. Dźwigała się, razy parę próbowała, aż wreszcie stanęła na nogach i boki sobie kulakami naciskając, skierowała się do wiadra, do środka zajrzała i wykonała ustami emknięcie, świadczące, jako pragnienie jej dojmuje. Nie rzekła jednak nic i byłaby zapewne w milczeniu odeszła, gdyby nie pogarnęły się do niej dzieci i nie przemówiły jedno po drugim:

odzwierciadlam dane „życie”. Do tego stopnia całkowicie przejęta wtedy jestem tem nowem życiem co wstępuje we mnie, iż tracę z oczu cały mechanizm kulisowy, iż biorę za świętą prawdę wszystko co się wokoło mnie dzieje i wszystko jak rzeczywistość na mnie oddziaływa. Gdy publiczność zaszczyli mnie wtedy oklaskiem, występuję i „mechanicznie” kłaniam się, nie zdając sobie sprawy z odznaczenia, jakie mię spotyka. Po odegraniu takiej roli dopiero w godzin kilka przychodzę do siebie, nerwy moje uspakajają się, wracam napowrót do świata rzeczywistego, od którego mnie sztuka na czas pewien oderwała.”

Z listu Pauliny Ulrich wyjmujemy zdań parę.
„Jeśli najwyższym celem dla aktorki ma być panowanie zupełne nad rolą, to wyznaje, iż celu tego nigdy nie dopięła. Gdy jaką wesołą odtwarzam rolę, to bawię się naprawdę a nawet wrażenie to pozostaje mi na długo po jej wypowiedzeniu lub przestudjowaniu. Gdy rola tragiczna, przyznaję się otwarcie, nieraz łzy mi twarz zalewały i to nietylko na scenie, ale nawet w własnym gabinecie, gdzie uczyć się „egzemplarz” często musiałam odkładać na stronę. Powiadają ludzie chętnie, iż aktor to tylko odtworzyć jest w stanie z całą prawdą, co sam odczuł w życiu. Mojem zdaniem, jest to poprostu niedorzeczność. Rację miał zupełną pewien mój kolega, odpowiadając na to: „W takim razie ten tylko mógłby dobrze zagrać Franciszka Moor'a, kto zabił swojego ojca...” Dobry aktor powinien móż przeżyć się każdym uczuciem, każdą sytuacją.”

Urywamy na tych kilku wyjątkach, powstrzymując się od wszelkiego sądu w tej kwestji.

St.

WIADOMOSCI ŁIĘŻĄCE.

— Główny Naczelnik kraju, generał-adjutant Hurko, powrócił w dniu wczorajszym do Warszawy.

— Do ministerjum oświaty wniesiono w tych dniach projekt wprowadzenia do liczby przedmiotów, wykładanych w miejskich szkołach elementarnych, początków buchalterji.

— Ministerjum spraw wewnętrznych przedstawiony był ma projekt ustawy stowarzyszenia włościan, organizującego się w gub. kostromskiej, celem założenia fabryki wyrobu i naprawy machin i narzędzi gospodarczo-rolniczych.

— W roku przyszłym postanowiono przedsięwziąć cały szereg środków ku podniesieniu w państwie produkcji wina.

— Zarządy kolejowe otrzymały polecenie ścisłego przestrzegania przepisów, zabraniających utrzymywania karczem w odległości mniejszej niż 30 sażni od plantów.

— Ministerjum komunikacji zażądało od zarządów kolejowych przedstawienia budżetów na rok 1885-ty.

— Kasa oszczędności, w ciągu tygodnia od dnia 5-go do dnia 12-go października r. b. włącznie, wydała 96 nowych książeczek (mniej o 11 aniżeli w tygodniu poprzedzającym), na które, tudzież na

dawniejsze, w 414 wnioskach złożono rs. 12,545 kop. 64 (mniej o rs. 2,186 kop. 26 aniżeli w tygodniu poprzednim). W tymże tygodniu kasa oszczędności na żądanie 246 uczestników wypłaciła (prócz procentów w sumie rs. 147 k. 64, należnych za rok bieżący od całkowitych odbiorów) rs. 13,337 kop. 55 (więcej o rs. 316 kop. 86 1/2, aniżeli w tygodniu ubiegłym), oraz umorzyła 76 książeczek. Ogólna przeto liczba uczestników 36,599 posiada kapitał rs. 1,507,717 kop. 28 1/2 (mniej o rs. 791 kop. 91 aniżeli w tygodniu poprzedzającym).

— Stan majątku tutejszego zboru ewangelicko-angsburskiego wynosił na początku r. b. ogółem rs. 803,809 kop. 40 1/2.

— Bank dyskontowy podwyższył stopę procentową od sum lokowanych.

— R. d. Polidorow, zarządzający wydziałem pocztowym w gubernji warszawskiej, przeniesiony został na taką samą posadę do gubernji liflandzkiej, miejsce zaś jego zajmie r. st. Swiatskij, zajmujący dotychczas także stanowisko w gubernji liflandzkiej.

— Z teatru i muzyki.

* Przyjazd Heleny Modrzejewskiej spodziewanym jest w dniu jutrzejszym.

Słyszeliśmy, iż dyrekcja teatrów zawiązała ze znakomitą artystką rokowania o 15 występów gościnnych na scenie naszej.

Występy rozpoczęłyby się po ukończeniu cyklu ról p. Hoffmanowej.

* Józef Rychter rozpoczyna w przyszłym tygodniu szereg gościnnych występów na scenie Rozmaitości.

Po raz pierwszy ukaże się zasłużony artysta w roli cześnika w fredrowskiej „Zemście”.

Ma też Rychter wystąpić w niegranej dotąd u nas „Szkoła kobiet” Moliera.

* Dziś „Violetta” z p. Russel w partji tytułowej.

* Sprzedażą biletów na koncert studentów nowoaleksandryjskich (puławskich) zajmą się w dniu jutrzejszym panie: Walerja Marenné z córką Antoniną i p. Heleną Boguską (Hajota).

— Na cel dobroczynny.

Dowiadujemy się, iż pewne grono osób zamierza wystąpić z publicznym przedstawieniem dramatycznym na cel dobroczynny.

Przedstawienie odbędzie się prawdopodobnie w teatryku Towarzystwa dobroczynności.

— Index expurgatorius.

Przełożona jednej z pensyj żeńskich ułożyła spis książek, zabronionych uczniom.

Obok Bałuckiego i Orzeszkowej znajdujemy pod kłatwą Słowackiego...

Co za szczęście, iż Mickiewicz tam się nie dostał!

— Z muzeum pszczelniczego.

Kandydaci i kandydatki, pragnący wstąpić na naukę do muzeum pszczelniczego, zapisywać się mogą od dnia 23-go b. m. aż do dnia 2-go listopada.

W dniu tym rozpoczną się wykłady, które odbywać się będą w święta i niedziele.

Nauka pszczelnictwa dzieli się na teoretyczną i praktyczną.

— Szkółka dla służących.

Zanim kwestja szkoły dla służących zostanie rozstrzygnięta w teorji, zdaje się, iż będziemy mieli praktyczne jej rozwiązanie, na małą przynajmniej skalę.

Przybyła z Wilna i stale w mieście naszym osiadła pani R. zamierza otworzyć taką szkółkę, ograniczoną na początek do szczupłej liczby uczennic, które kształcić się mają jedynie w kierunku praktycznym w zakresie swojego zawodu.

— Z powodu smutnego wypadku.

W dniu 15-ym b. m. na stacji Warszawa kolei petersburskiej, około godziny 2-iej rano, znaleziono bez życia leżące na szynach ze zgruchotanymi nogami stróża nocnego tejże stacji Świątkowstiego, starca przeszło 70-letniego.

O wypadku dano znać władzom, pisma podały o nim wiadomość lakoniczną w zwykłej rubryce; przepisom, porządkowi, zwyczajowi i ciekawości publicznej stało się zadość...

Wypadek ten jednakże zasługuje na zwrócenie uwagi pod innym jeszcze względem.

Taki stróż nocny obowiązuje jest każdodziennie pilnować wagonów ładownych na linii kolejowej przez 16 godzin na dobę, bez żadnej zmiany, i musi pozostawać bez przerwy na swoim posterunku, oraz obowiązkowo utrzymywać sobie towarzysza psa.

Za tę służbę pobiera wynagrodzenie, wynoszące miesięcznie rs. 15.

Słoty, niepogody, mrozy, ba nawet gromy i trzęsienia ziemi nie upoważniają stróża do opuszczenia stanowiska...

To też te tak uciążliwe obowiązki pełnią jak gdyby dobrani sami starcy, gdyż żaden z ludzi młodych, silnych, na podobną służbę zgodzić się nie chce, oświadczając, że woli najciężej pracować, niż przez 16 godzin bez przerwy odbywać wartę, będąc narażonym co chwila na utratę życia lub wieczne kalectwo!

Komplet takich stróżów zmienia się corocznie przez dławienie ich wagonami, lecz braki powstałe przez to, zapelniają znów inwalidzi...

Czyby zarząd kolei petersburskiej nie zechciał uwzględnić oplakanego położenia tych ludzi i nie polecił zmniejszyć ich co kilka godzin?

Wszakże najzdrowszy człowiek zostając codziennie przez 2/3 doby pod gołym niebem, wystawiony na ciągły wpływ niepogody, może stracić przytomność, czego następstwem są nieszczęścia, że się tak wyrazimy statowe, gdyż powtarzając się corocznie z nieublaganą perjodycznością.

Przynajmniej tych nieszczęść jest w większej części wypadków nadmierna, zbyt długo bez spoczynku trwająca służba, z usunięciem więc tej przyczyny zmniejszy się i liczba katastrof, których ofiarą padają biedacy, zmuszeni nędzą i starością przyjmować wszelkie warunki nałożone przez służbowawców...

— Mame, wody!

— Zkądże ja wam wody wezmę? — ofuknęła się.

— Wody — mimo to powtarzało się jednę.

— Nie ma, nie ma, nie ma.

— Wody — żałośnie odczytało się naraz dwoje.

— Cicho! — krzyknął żyd i po chwili dodał: — I mnie się pić chce... czemu to?

Żydówka, namiejscu powoli się obracając, flegmatycznie odparła:

— Czemu? Nu, od pieprzu. Od czegożby?

Coś pieprznego rodzina zjeść musiała. Na ulagowanie pragnienia wody nie było, mimo, że okolica nie wygadała na bezwodną, o czem przekonano się było lat wo. Żydówka przed karczemką wyszła, w boki się rękami ujęła i okiem dokoła powiodła.

Szukała wody! O kroków dwieście od karczemki, na staczającej się ku trzęsawiskom pochyłości, było widać trzy wierzby, otaczające kamień, z pod którego tryskało źródło kryształowej, przeczystej, chłodnej, jakby z roztopionego świeżo lodu, wody. Ale żydówka szukała wody. Zwracała oczy to na drogę, to na idącą przez błonie ścieżkę, i słuch nastawiała, jakby kogoś wyglądała, czy wyczekiwała. Z piersi jej wydobywało się niekiedy westchnienie, niekiedy znów upominala wołające o wodę dzieci:

— Nu, nu, i zkądże ja wam wody wezmę?

Spoglądała, nasłuchiwała, wreszcie do izby wróciła i do męża się odezwała:

— Nic i nikogo!

Żyd na te wyrazów parę, z akcentem złego humoru, pod nosem mruknął:

— A przecież — zaczęła — Josyp...

— Ostatnie zastawił postoj...

— Pijak przekłety... nie przyjdzie...

Wyraz ostatni wymówiła ze smutkiem, no izbie się

obejrzała, do wiadra zaglądnęła i znów przed karczemką wyszła.

Tak upłynęło parę godzin... aż wreszcie żydówka weszła do izby z radosnym na obliczu uśmiechem

— Nu — odczytała się do męża.

— Co? — zapytał.

— Jada... slychać.

Wyraży te odnosiły się do skrzywienia kół, odgłos którego dochodził zdaleka i bardzo niewyraźnie.

Przed karcznią stanęło nareszcie kilka wozów, a przy nich kilku parobków. Jednemu z nich wcisnęła żydówka wiadro w twardą rękę. Poszedł, przyniósł wody i napełił karczmarzów...

Ta rodzina żydowska, schnąca z pragnienia, mimo źródła tryskającego o kroków dwieście z ziemi, jest tak mistrzowskim malowidłem, że należy się jej nieśmiertelność.

Albo dalej...

Parobcy siadają za stołem, każą sobie podać gorzałki i czekają na nią w milczeniu.

„W chwili tej przed stołem, frontem do parobków, stanęła żydówka i półgłosem, z takim akcentem, jakby chciała, aby mąż jej nie słyszał, do chłopów się odwróciła:

— Bo gdybyście tak z woza każdego po jednym drewnianku zrzucili... czyby to wam co zaszkodziło?

Parobcy spojrzeli jeden na drugiego; w oczach ich świeciło pytanie; przez chwilę milczeli, nareszcie jeden odrzekł:

— Ij... Pro mene... nie mam nic przeciwko temu. Ja i tak wóz przeladowałem.

— A i jam wziął sztuk parę zanadto...

— Hm... — mruknął trzeci.

— O... — podchwyciła żydówka — zrzucicie ieno i parobcie...

— I parobcie? — zaprotestowali chóralnie.

— Jakże... Toż ma ekonom albo pobereznik jechać ty i widzieć to drzewo... A jak Sruła zapyta, to co jemu Sruł na to odpowie?...

— Odpowie, że... hm... — zaczął jeden z parobków.

— Ono się na Wygnance nie urodziło... — wtrąciła żydówka — pozna się odrazu... dosyć okiem rzucić.

— Niby to nie pozna i porąbanego...

— Złoży się w kacie i kłoby tam patrzeć chciał. O!... A wam porabac, co to pracy? Chłopy tacy harni.

Odwróciła się i odeszła, pantoflami kłapiąc.

W chwilę później od rąbaniny karczemka się w posadach trzęsła; drzew narąbanych zrobiła się spora kupka, którą parobcy uprzętneli i uprzętnawszy do izby wtargnęli.

— Teraz chyba gorzałki się doprosimy — odezwał się jeden, siadając.

— Sruł poczęstuje — wtrącił drugi.

— Sruł bez koszuli by wyszedł, gdyby każdego poczęstował — odpowiedziała szynkarka — podziękujcie, jeśli wam za hroszi wasze da.

— Mógłby nie dać teraz, kiedyśmy i wiadro wody przynieśli i drew porabali?

— Wam woda przyszła daremnie, drwa przyszły daremnie, a on gorzałkę kupuje — odparła żydówka.

— Z tobą się dogadać nieposob — zauważył Semen, obliczając miedziaki, które po jednemu z hamańca wydobywał i na rogu stołu układał.

Żydówka pieniądze zgarnęła, mężowi odniosła i postawiła na stole płynem cuchnącym napełnioną miarkę, z kieliszkiem obok...

(Dokończenie nastąpi.)

Teodor Jeske-Choiński.

= Zmiana.

Liczba łózek wolnych w szpitalach miejskich obniżyła się ponownie i wynosi obecnie 254.

Miejsce wolnych posiadają szpitale: Dzieciątka Jezus 157, św. Łazarza 38, izraelicki 34, św. Ducha 9, św. Rocha 7, przy domu przytulku i pracy 6, praški 3.

= Zwykła kolej.

W ciągu miesięcy letnich, które dotkliwie nam dokuczyły suszą, dominującą chorobą, zabierającą największą liczbę ofiar, był niezbyt kiszek.

Obecnie za nastaniem snot jesiennych wspomniana choroba zesła na drugi plan, a pierwsze miejsce zajęło zapalenie oskrzeli i płuc.

Ostatni wykaz statystyczny, ułożony przez organa policyjne, przekonywa nas, iż na niezbyt kiszek zmarło 33 osób, a zapalenie oskrzeli i płuc przypisało o śmierci 40 osób.

Cyfry te przekonywają nas najdowodniej o potrzebie chronienia się przed zaziębieniem.

= Nowalijka.

Zapowiadane już przez nas otwarcie jatki z mięsem końskim nastąpi za dni kilka.

Nowa jatka urządzona będzie przy ulicy Chłodnej. Ciekawa rzecz, czy mięso końskie znajdzie u nas amatorów i w jakiej sferze?...

= Monopol zniesiony.

Bilardy z ruchomym blatem, służyć mogące jednocześnie za stół, coraz więcej się rozpowszechniają.

Jeden z majstrów tutejszych wykończył egzemplarz tego rodzaju.

W ten sposób monopol Paryża i Berlina ustaje na tem polu.

= Żywe szyldy.

Jeden z tutejszych krawców, chcąc „wejść w modę”, urządza się w następujący sposób.

Dzięki swoim agentom, wyszukuje on młodzieńców, którzy żyją w świecie i posiadają rozległe stosunki towarzyskie, chociaż fundusze ich są bardzo skromne.

Takim młodzieńcom krawiec daje garderobę na kredyt, obowiązując się dług umarzać w miarę nastarczanej klienteli.

Pomysł istotnie okazał się praktycznym, gdyż „żywe szyldy” reklamują krawca nader gorliwie i liczba kundmanów ciągle wzrasta.

Pewien „żywy szyld” nie tylko ma bezpłatnie całą garderobę, ale jeszcze dostaje gotowizną umówioną procent!

— Po amerykańsku!

= Innowacja.

Na wystawie jednego z magazynów mód spotykamy... ubiory dla piesków, odznaczające się elegancją i zbytkiem.

Maluczko a doczekamy się na wzór amerykański specjalnych „psich modystek”...

= Pomysłowy handlarz.

Przed dworcem kolei wiedeńskiej można spotkać handlarza zwierzyny, który zaopatrzony w kuropatwy i zające, zawsze jest na stanowisku przed przyściem pociągu.

Zaczepiony handlarz odpowiada, iż czeka na panów myśliwych, którym się polowanie nie powiodło.

— I zawsze też coś utargujesz? — pytamy przekupnia.

— Żebym miał dwa razy tyle, to wszystko sprzedam i dobrze zapłacę...

Handlarz ten wyjaśnia poniekąd powodzenie warszawskich nemrodów, którzy z dumą przynoszą do domu swoje trofea.

= Wytrzymali.

Dwaj subjecci z pewnego sklepu na Krakowskim Przedmieściu kąpią się dotąd w Wiśle.

Rozpoczęli oni kąpiele od dnia 1-go maja i postanowili, bez względu na pogodę, kąpać się aż do dnia 1-go listopada.

Kiedy jednak dawniej pozostawali w wodzie do 10-iu minut, obecnie kąpią się tylko jedną minutę.

Obaj młodzieńcy cieszą się dotychczas jaknajlepszym zdrowiem.

= Zaczepka.

W dniu wczorajszym późnym wieczorem, na Lesznie do państwa G., powracających z wizyty, zbliżyli się dwaj młodzi ludzie i jeden z nich bez ceremonii pochwycił panią G. za rękę.

W pierwszej chwili można było sądzić, iż to rabusie, lecz obelżywe słowa, jakie wyrzekł towarzyszącaczepiającego, przekonały pana G., iż ma do czynienia z innym gatunkiem nocnych ptaszków...

Począł więc wołać o pomoc a jednocześnie jednego z paniczów uderzył laską w głowę.

Gdy podbiegło kilku przechodniów, napastnicy chcieli uciekać.

Zatrzymani tłumaczyli się pomyłką, wypływającą

z uderzającego podobieństwa pani G. do pewnej znajomej im „damy”.

Tłumaczenie to jednak nie pomogło i panów Z. i P. po dokładnem skonstatowaniu osobistości pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

= Krwawe zajście.

Na ulicy Włodzimierskiej pod nrem 10-ym Marjanna R. w kłótni z Leonardem S., zraniła go niebezpiecznie tępem narzędziem w głowę.

Pod nrem 27-ym na Tamce Józefa P. rzuciła się z nożem na Antoniego C. i raniła go kilkakrotnie.

Obie ofiary zapalezywości awanturniczych kobiet odesłano do szpitala.

= Wypadek kolejowy.

W dniu wczorajszym na stacji towarowej kolei petersburskiej Magdalena W., przechodząc przez plant kolejowy, upadła.

Właśnie nadjeżdżała lokomotywa, której koło zgruchotało nogę kobiety.

Nieprzytomną odwieziono do szpitala na Pradze.

= Wypadki.—Na Grzybowie Jusek D., woźnica, kopniety przez konia, poniósł ciężkie obrażenie w lewej nodze. — Na Twardej Jan Z. dyszłem wozu roboczego zraniony został nader ciężko w głowę. — Na Niskiej pod nrem 23-im Jan J. spadł ze schodów i uległ złamaniu prawej ręki, oraz ciężkiemu zranieniu głowy.

= Z Piotrkowa.

Tania kuchnia w Piotrkowie przychodzi do skutku. Naczelnik bowiem gubernji udzielił już na założenie jej pozwolenia i przychylił się do oddania na ten cel lokalu po b. magazynie solnym.

Do rozwoju wszakże i podtrzymania tej instytucji najdzielniej się przyczynić może, gdy przyjdzie również do skutku, projektowane założenie w Piotrkowie Towarzystwa dobroczynności.

= Posiedzenie.

W Łodzi odbyło się w tych dniach posiedzenie przedstawicieli kasy zaliczkowo-pożyczkowej przemysłowców łódzkich.

Na porządku dziennym znajdowały się dwie kwestje, a mianowicie obniżenie dyskonta i zmiana lokalu.

Pierwszą kwestję rozwiązano znaczną większością, obniżając dyskonto do 8%.

= Z Łodzi.

Według doniesienia *Dzien. Łódzk.*, w sferach właściwych czynione są starania o utworzenie posady asesora farmacji miasta Łodzi.

Posada ta istnieje dotąd tylko w miastach gubernjalnych, ze względu wszakże na liczną ludność Łodzi i wobec rozwiniętych w niej stosunków apteczno-handlowych posada ta jest koniecznie potrzebna.

= Zapowiedź zimy.

Z Łomży donoszą nam, iż w nocy z soboty na niedzielę był tam dość ostry przymrozek i śnieg zleżka przypruszył ziemię.

— Zima się zbliża.

= Sprawa o morderstwo.

Gaz. kiel. podaje w swojej kronice sądowej obszernie sprawozdanie z dość niezwykłej ze względu na towarzyszące przestępstwu okoliczności sprawy, którą w dniu 16-ym września roztrząsał wydział kryminalny tamtejszego sądu okręgowego.

Oskarżonym o zbrodnię morderstwa spełnionego z dzikiem rozbewstwiem na osobie Andrzeja Bożka, był kochanek żony ostatniego wraz ze współnikiem Kasperkiem.

Porzucerwszy męża dla tego ostatniego, Antonina Bożkowa uległa po jakimś czasie moralnemu naciskowi proboszcza i brata swojego i połączyła się z pierwszym napowrót.

Wtedy zagrożony utratą przyjaciółki Kasperk, postanowił męża jej usunąć.

Do współudziału w zbrodni namówił on niejakiego Bartosza, kontrabandzistę, wraz z jego przyjaciółką Kornelją Musiałową.

Sprawdzony przez ostatnią do sąsiedniego lasu w pobliżu dworu Andrzej Bożek, został napadnięty przez dwóch ludzi, którzy rzuciwszy się nań, przetrzęli mu żołądek, wyciągnęli wnętrzności i gdy pomimo tego ujrzeli, iż ofiara ich żyje i usiłuje się do wlec do domu, powróciwszy, poderznięli mu gardło.

W takim stanie znalazł go po upływie blisko dwóch godzin przechodzący około miejsca wypadku włóścianin i przyprowadził do dworu.

Bożek zdołał jeszcze z całą przytomnością złożyć zeznanie i nazajutrz w strasznych męczarniach dokonał życia.

W rezultacie pierwiastkowego i sądowego śledztwa sąd wydał wyrok skazujący Bartosza, Kasperka i Musiałową na pozbawienie praw, pierwszych na roboty ciężkie w kopalniach przez lat 17, ostatnią do robót w zakładach fabrycznych przez lat 10 i następnie na osiedlenie wszystkich w Syberji.

Poszlakowanych o udział: ojca chrzestnego dziecka zrodzonego ze związku Antoniny Bożkowej z Kasperkiem, Zientarskiego, i Antoninę Bożkową dla braku dowodów uwolnić od odpowiedzialności.

Hypnotyzm. Czasopismo *Mind* zawiera wyczerpujący artykuł pióra Gurney'a p. t. „*Problems of hypnotism*”, w którym znajduje się obszerna relacja o spostrzeżeniach i studjach, dokonanych nad tym przedmiotem przez dra Ochorowicza.

× Akademia francuska otworzyła trzy wakanse na fotele opróżnione przez zmarłych: J. B. Dumasa, Mignet'a i Haussouville'a. Jako kandydatów wymieniają Józefa Bertrand'a, jednego z sekretarzy akademii nauk, Wiktora Duruy, b. ministra oświecenia i Józefa Soulayra, znakomitego a zamało dotychczas cenionego poetę. Przyjęcie Coppée'go nastąpi dnia 18-go przyszłego miesiąca i przyjmować go będzie w imieniu nieśmiertelnych Wiktor Cherbuliez.

× Na cześć filantropa Mojżesza Montefiore, z okazji stułetniej rocznicy jego urodzin, wybitny będzie złoty medal.

× Szybkość pociągów angielskich przewyższa znacznie szybkość kolei niemieckich. Z zestawienia okazuje się, iż najszybszy pociąg w Anglii (Londyn-Exeter) przebywa na godzinę 84 kilometrów, podczas gdy najszybszy pociąg niemiecki (pomiedzy Hannoverem a Kolonją) tylko 70%.

× Miła statystyka. Pewien cierpliwy statystyk teatralny obliczył, iż we Włoszech żyje obecnie 240 sopranistek (gwaltu!), 112 mezzo-sopranów i altystek (ój!), 180 tenorzystów (ój! oj!), 128 barytonistów (ach!) i 124 basistów (ha!). Szczęści się też dumna Italja posiadaniem 16-tu primabalerin (o!)...

× Pomysł. Znany tygodnik angielski *Illustrated London News* będzie wychodził jednocześnie w dwóch edycjach, t. j. w Londynie i w New-Yorku.

× Nowe pokłady srebra odkryto w południowej Australji w okolicy Silverton, w miejscowości od Sydney'u i Adelaidy o 300 mil angielskich odległej. Dotąd odsłonięto 60 żył srebroadajnych na przestrzeni, mającej obszaru mil 60. Liczni przedsiębiorcy napływają już tłumnie do tej obiecanej ziemi...

× Malaria wybuchnęła gwałtownie w Indjach między... szpakami. Tysiące ich ginie w tamtejszych lasach, a ornitologowie stwierdzają istotną epidemję pokrewną znanej gorączce, wyniszczającą od czasu do czasu bydło w Teksasie amerykańskim.

× Prosty sposób. Do pewnego misjonarza w Polinezji zjawia się jeden z tamtejszych mieszkańców i prosi o chrzest. „Dobrze—ręczę mu kapłan—ale masz dwie żony a kościół nasz wiernym swoim tego zabrania.” Polinezyjczyk zabiera dwie swoje żony i znika. Po tygodniu wraca znowu, ale już tym razem z jedną małżonką i prośbę swoją ponawia. „A gdzież podział swoją drugą żonę?”—pyta misjonarz. „O! ta już nie wróci!—woła zapytany z najskromniejszą miną.—Zjadłem ją!...”

W dniu 18 b. m., w dobrach Łagiewniki, w miejscowym kościele, Jks. Delert, w asystencji Jks. kanonika Gabryjelskiego, proboszcza parafji Zgierz pobłogosławił związek małżeński pomiedzy p. Janem Ziemięckim, obywatelem ziemskim, synem s. p. An drzeja i żyjącej jego małżonki Anny z Grabskich, a panną Jadwigą Zawisza-Czarny, córką Augusta, właściciela dóbr Sobota i Łagiewniki i s. p. Honoraty z Dolegów-Zaleskich, poczem zebrana rodzina serdecznie i gościnnie podejmowaną była w domu Krzysztofa i Marji hrabiów Mieroszewskich. (3348)

Nekrologja.

† S. p. Wiktorja z Kosiakiewiczów **Szumowska**, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona św. sakramentami, przeżywszy lat 47, w dniu 19-ym października 1884 roku zasnąła w Bogu. W nieutulonym żalu pozostały mąż wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 22-im b. m., to jest we środę o godzinie 10-iej zrana, w kościele św. Anny (po-bernardyńskim), a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 3-iej po południu, na cmentarz powązkowski. —1230—

† Dnia 22-go października r. b., to jest we środę o godzinie 11-iej zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele powązkowskim za duszę s. p. Aurelego Michała de **Kubarytsch Hoszowskiego**, oraz przeniesienie zwłok jego do grobu własnego. Na takowe pozostała żona z rodziną zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —3344—

† W dniu 23-im b. m., o godzinie 9 i pół zrana odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę s. p. Jana **Piątkowskiego**, emeryta b. k. s. w. i d., w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, na które stroskana żona życzliwych zaprasza. —3341—

† W dniu 23-im października r. b., to jest we czwartek o godzinie 10-iej rano, w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę s. p. hr. Józefa **Zamoyskiego**, jako w szóstą rocznicę śmierci. —1229—

† Szanownemu duchowieństwu, a w szczególności ks. kanonikowi Dudrewiczowi, oraz wszystkim łaskawie uczestniczącym w odprowadzeniu zwłok na miejsce wiecznego spoczynku, dziękuję.

giego mi ojca, s. p. Andrzeja Nastalskiego, składam najserdeczniejsze podziękowanie. —3346—

Aniela z Nastalskich Eborowicz wraz z mężem.

† Szanownym panom pastorom za serdeczne słowa pociechy—krewnym, przyjaciółom, znajomym i kolegom, uczestniczącym w odprowadzeniu zwłok s. p. Juljusza Rosnera, na miejsce wiecznego spoczynku, pozostała wdowa z dziećmi składa serdeczne „Bóg zapłać”. —3350—

† Składam najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim uczestnikom w tak smutnej ceremonii pogrzebu mego najukochańszego męża, wielbnemu pastorowi, kolegom i przyjaciołom, za serdeczne współczucie, którzy raczyli na własnych barkach nieść najdroższe mi zwłoki, mego niegdy nieodżałowanego męża, serdeczne „Bóg zapłać”. —3349—

Anastazja Klinkowa z córką i rodziną.

Z Cesarstwa.

Petersburg 18-go października. — *Sowremiennyja izwiestija* należą do rzędu pism, lubiących wyraźnie i jasno formułować swoje zdanie i nie kępujących się w jego wypowiedzeniu żadnymi względami. Oto np. co piszą z powodu następstw, jakie spotkały biskupa łucko-żytomierskiego wskutek zajścia korostyszewskiego: „Prawosławny metropolita jest bądźco bądź władzą uznaną przez państwo i szanowaną przez cały naród; okazanie mu rozmyślnie nieposzanowania jest przestępstwem kryminalnym dlatego, że okazuje jawne nieuszanowanie i rządu i narodu rosyjskiego. Oto z jakiego punktu widzenia możnaby zapatrywać się na czyn pralata, odgrzebującego nieznane przepisy dlatego, aby swojej owarzani dać demoralizującą polityczną naukę. A przy takim zapatrywaniu nie pytamy się, czy biskup Kozłowski zasługuje na pensję ze skarbu, ale czy może w ogóle być cierpiany jako bądźco bądź jeden z organów władzy, uznanej przez rząd.”

Petersburg 19-go października. — Znany p. Molczanow, korespondent gazety *Nowoje wremja*, posiadający czarodziejski dar znajdowania się jednocześnie w kilku, tysiącami wiorst od siebie oddzielonych miejscowościach, którego baczemu oku nie ujdą nawet domowe sprawy rodzinnego życia, jednocześnie z listami datowanymi z Kazania, przesyła też do szpalt gazety *Nowoje wremja* raporta z nad Wilji i Dniepru. Sam fakt jednoczesnego znajdowania się w paru miejscach daje już dostatecznie wysokie pojęcie o cudownych właściwościach p. Molczanowa. Ale tego niedość jeszcze. Genjusz ten odgaduje myśli, zna najskrytsze sprężyny i pobudki czynności ludzkich, a w głowach i w sercach mieszkańców wszystkich stref Cesarstwa rosyjskiego, wszystkich warstw jego ludności, od wieśniaka w chacie aż do dumnego magnata w pałacu, czyta jak w otwartej księżce. Demokrata do szpiku kości, kocha nad wszystko lud i w nim nie rozróżnia narodowości. Równie go interesuje nasz kmiotek nad Wisłą, jak kirgiz lub tatar. W potrzeby ludu wnika, zna je na wylot, bo bada starannie jego życie i warunki tego życia. On to niedawno wynalazł tatar, człowieka bardzo zacnego i pracowitego a jednak nieszczęśliwego. Powodem nieszczęścia jego było tylko wielożeństwo, bo u tego tatar, mającego cztery żony, p. Molczanow naliczył aż dwadzieścia drobnych dzieci! Naturalnie, że przy takim błogosławieństwie bożem rodzina tatarza za jakie lat dziesięć wzrosnie do kilkuset głów, i jakże tu ma mu być dobrze na świecie! Czytelnicy gazety *Nowoje wremja* naturalnie martwią się takim położeniem ludności mahometañskiej i zlorzeczają koranowi, którego liberalne pod względem zawierania małżeństw prawa doprowadzają do tak oplakanych następstw i lud rujnują, a tymczasem p. Molczanow (figlarz!) śmieje się z łatwowiernych. Koniętnym uzupełnieniem tej czystej miłości dla ludu musi być i jest naturalne surowość w sądach o arystokracji i szlachcie. Polem do popisów pod tym względem są zachodnie gubernje. Tu p. Molczanow prowadzi nieublaganą walkę z magnaterją i szlachtą, od której wszelkie zło na świecie pochodzi, bo i jedna i druga pozostają pod wpływem jezuitów. Jezuiti, to także *bête noire* p. Molczanowa—prowadzi też z nimi walkę zaciętą...

Petersburg 19-go października. — W *Petersburskich wiadomościach* czytamy: „Telegramy ze Lwowa przyniosły wiadomość, że wstawiony swoją mową, mianą do wyborców w Stanisławowie, hr. Wojeckich Dzieduszycki, wystąpił w klubie swojej partji parlamentarnej z propozycją wprowadzenia w drodze prawodawczej obowiązującego wykładu języka rosyjskiego we wszystkich szkołach Galicji. Jakkolwiek dziwnem jest słyseć podobny projekt z ust nieostrożnego głosiela tendencji polskiej partji arystokratycznej, tak zwanej staropolskiej, to przecież jeżeli osławione „idee jagiellońskie” mają, choćby tylko do czasu spodziewanej i upragnionej przyszłości, wyrażać się w taki sposób, możnaby rozumieć się cieszyć się imieniem tych, na których barki spada przede wszystkim urzeczywistnienie owych idei—cie-

żyć się w imieniu galicyjskich rusinów. Jakkolwiek byłoby dążenia partji reprezentowanej przez hr. Dzieduszyckiego, wniosek jego, o ile zostanie przyjęty przez lwowski sejm, wyjdzie niewątpliwie na korzyść rosyjskiej Galicji. Ale na nieszczęście *Pester Lloyd* wyraża wątpliwość, aby projekt hrabiego został formalnie do sejmu wniesiony. Bardzo zatem być może, że ostatecznie sprawa zakończy się na klubowej rozmowie.”

Z OSTATNIEJ POCZTY.

Wrocław 19-go października. — Wczoraj w południe zjawił się prezydent Śląska w zamku oleśnickim i oświadczył, że w imieniu króla pruskiego i następcy tronu, a z polecenia ministra spraw wewnętrznych obejmuje w posiadanie całą posiadłość gruntową księcia brunświckiego.

Brunświk 19-go października. — Dziennik urzędowy ogłasza proklamację rady rejencyjnej, która ogłasza objęcie władzy nad krajem w granicach nakreślonych przez stanowisko księstwa w państwie związkiem Niemiec i przez konstytucję krajową. Zarazem rada oznajmia, iż wystosowała pismo do cesarza w sprawie stanowiska przedstawicieli Brunświku w radzie związkowej, tudzież wykonywania praw wojskowych.

Paryż 19-go października. — Desroys wniósł dzisiaj zapowiedzianą interpelację w izbie, w sprawie przesilenia ekonomicznego Francji, żądając opieki nad rolnictwem ze strony państwa, podobnej jak opieka nad przemysłem. Wyraża on obawę z powodu wstąpienia do gabinetu Rouviera, który znanym jest jako zwolennik systemu wolności handlowej, podczas gdy Francja potrzebuje dziś nieodbitcie cel protekcyjnych, jeżeli ma się podźwignąć z upadku. Ferry zwraca uwagę, iż rząd celem ubezpieczenia interesów rolnictwa proponował już podwyższenie cła wchodowego od bydła. Uznaje on także możliwość umiarkowanego podwyższenia cła od zboża; poczem przyjęto prosty porządek dzienny 259-ty głosami przeciw 175-ty.

Paryż 19-go października. — Wiadomość *Timesów* o klęsce, poniesionej przez francuzów jakoby w dniu 15-ym b. m. pod Tamsui, jest stanowczo nieprawdziwą.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Lwów 21-go października. — Uważają tu za rzecz pewną, że na wiosnę konsul rosyjski w Brodach przesiedlonym zostanie do Lwowa.

Lwów 21-go października. — Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu sejmowem, które trwało do godziny pierwszej w nocy, obradowano nad reformą ustawy drogowej z dnia 18-go sierpnia 1866-go. Komisja przedstawiła wnioski większości i mniejszości. Sejm przyjął projekt mniejszości komisji, który utrzymuje obowiązek właścicieli wsi do dostarczania drzewa i innych materiałów na budowę dróg. Co do włościan, każdy mieszkaniec wsi posiadający dom i każdy prowadzący własne gospodarstwo obowiązany jest do czterech dni roboty koło drogi w ciągu roku, tudzież do 3-procentowego dodatku do podatków bezpośrednich na koszt drogowy, który wszakże wykupić można połową dnia roboty. Każdy może zamienić robotę na pieniądze. Sprawozdanie powiada, że w ten sposób zatrze się antagonizm socjalny pomiędzy ludem i szlachtą, ponieważ interesa obu warstw w równej mierze są uwzględnione. Na porządku dziennym posiedzenia dzisiejszego stoi wniosek Romańczuka w sprawie języka rusińskiego w szkołach, następnie rozprawy budżetowe. Wniosek Hausnera, zmodyfikowany przez komisję, a żądający reformy czerwcowego statutu organizacyjnego dla kolei państwowych, prawdopodobnie nie zostanie postawionym na porządku dziennym. Gorąco domagali się tego ministrowie Dunajewski i Ziemiałkowski podczas ostatniego pobytu swego we Lwowie.

Berlin 21-go października. — *Montagsblatt* zapewnia, iż księżę Kumberlandji okazuje skłonność do porozumienia się z rządem pruskim i uznania cesarstwa niemieckiego. Chodzi tylko o to, czy Prusy i rada związkowa uznają prawo księcia Kumberlandji do dziedziczenia w Prusiech za istniejące jeszcze, skoro Treitschke dowiódł w r. 1873-im, że prawo to przeszło na Prusy wraz z ane-

ksją Hannoveru. Księżę Wilhelm zostawił 48 milionów majątku prywatnego. Rząd pruski objął go natychmiast w administrację. W Brunświku odezwał się Hilgersa, przesądzająca od razu kwestję, czy księżę nie zostawia prawowitego następcy tronu, sprawiła przykre wrażenie na ludności. Zwłoki księcia zostaną przewiezione z Sybillenortu do Brunświku w środę i tamże złożone w grobach książęcych w katedrze w sobotę.

Londyn 21-go października.

Anglja zgodziła się w zasadzie na przyjęcie udziału w konferencji w sprawie rzeki Kongo.

Rzym 21-go października.

Ogłoszenie encykliki papieskiej w sprawie liberalizmu zostało ze względów dogodności odroczone na czas nieoznaczony.

Nowy Jork 21-go października.

Gubernator Cleveland (kandydat na prezydenta Unji; *przyp. red.*) został w Albany na ulicy napadnięty i czynnie znieważony przez człowieka, którego brata Cleveland nie chciał ułaskawić.

Kair 21-go października.

Wskutek oporu kedywa projektowane przez Northbrooka zniesienie armji egipskiej nie przyjdzie do skutku. Proponowana jest natomiast redukcja armji do 3,000 ludzi.

Petersburg 21-go października.

Koszta projektowanej drogi żelaznej żytomierskiej mają nie przekroczyć sumy 1,647,168 rs. Kapitał ma się zamortyzować w latach dwudziestu.

GIEŁDA

dnia 21-go października 1884-go roku.

Za weksle długoterminowe na Berlin żądano 48.35 — o 12½ kop. niżej niż wczoraj. Płacono w niewielkich ilościach i nieco później 48.30. Za krótkoterminowe żądano 48.30 — o 10 kop. taniej i z początku tyleż płacono, lecz w dalszym ciągu kurs obniżył się do 48.27½, 48.20 a nawet i niżej tej granicy do 48.17½, po której to cenie kupić pewne ilości zdołano.

Na pomniejszych miastach niemieckich za długoterminowe 48.22½, za krótkoterminowe 48.12½, tylko płacono.

Na Londyn 9.48, o 2 kop. taniej żądano i również taniej 9.47 płacono.

Na Paryż 39.07½ postawiono żądanie, gdyż z początku kupowano po 39.05, później jednak zaledwie 39 osiągnąć było można, a nawet posunięto się jeszcze dalej, oddając po 38.97½.

Na Wiedeń 80.65, o 25 kop. taniej żądano i płacono 80.50; później nieco taniej, a nawet, jak chce mieć cedula, dokonano tranzakcyj po cenie stosunkowo bardzo niskiej 80.30.

Papiery nieco mocniej, choć obrót mały. Listy likwidacyjne po 87.75 za większe i po 87.50 za mniejsze w żądaniu. Pożyczka wschodnia 94.60, również tylko nominalnie—bez tranzakcyj.

Listy zastawne ziemskie 97.40, 97.30, 97.20 za serji I-ej, 96.75, 96.75, 96.60 za III-ej żądano, to jest cokolwiek wyżej niż wczoraj i w ostatnich dniach. Za serji IV-ej 96.10 żądano; 95.80 płacono.

Listy miejskie 94.75, 93, 92.85, 92.50 — również wyżej.

Oblię miejskie i listy łódzkie nawet w żądaniu nie notowane.

Akcjami żadnych interesów nie dokonano. Godzina 12½. Usposobienie słabe, w końcu wzmożono się nieco. Kursa końcowe płacono chętnie.

J. Wł.

Sprawozdanie z targu zbożowego na placu Witkowskiego d. 21-go października r. 1884.

Dostawy pszenicy były równie umiarkowane jak w ostatnich dniach.

Tak z próbek jak z dowozów osiągnięto ofiarowano na sprzedaż 900 korcy różnych gatunków.

Dla gatunków wyższych usposobienie było dosyć chętnie, dla niższych przeciwnie słabe.

Płacono za psrą i dobrą 6.50, 6.75 i 6.85.

Wyborowa 7 rs., 7.05, 7.10, 7.12½, 7.15 a nawet 7.25.

Z próbek kupiono partję wyborowej po cenie 7.25 z odstawa na wiatrak—czyli 7 rs. na miejscu na stacji kolei; partję białej po 6.70 brutto z odstawa do młyna, czyli 6.60 loco składy praskie, wreszcie partję wolińskiej czerwonej po 5.70 z odstawa do młyna, czyli 5.60 netto za ziarno na składzie.

Żyta około 800 korcy wystawiono na sprzedaż.

Placono wyborowe 5.25—5.35, średnie 5.10, gorsze 4.65—5 rs.—wszystko z fur, czyli bez kosztów odstawy.

Owsa drobne ilości po 3 rs.—3.37 1/2, rozprzedano.
Siana i słomy dosyć. Ceny jednak mocne.
Pud siana 45—50 kop., słomy 25 kop. płacono.
J. Wt.

WYKAZ DEPEŠZ

otrzymanych przez warszawską centralną stację telegraficzną w dn. 20-y października r. 1884-go, a niedorzeczonych adresatom z powodu niedokładnych adresów:
Perlmutter, —Nejman, Marszałkowska 151, —Kalinińska, Senatorska dom Polscyński, —Rejnerman dla Bojma, Niska 1, —Rajzacher, hotel Saski, —Major Aurenjus, hotel Saski, —M. Langleben, Grzybów 1103, —Mandelgrot, Nalewki 28, —Benjamin Chediner, Wałowa, —Izrael Rotholtz, —Karas, Hoża 12, —Mieczman Bergel, —Wolfheim, —Westfalska ślusarska fabryka, Powązki, —Bojarski, Łazienki.

BIURO INFORMACYJNE

o nędzy wyjątkowej, sprawdzonej przez siostry miłosierdzia, poleca miłosierdziu publiczności warszawskiej.
Tamka № 25. Posiedzenie dnia 2 października.

N° domu	Ulica	Nazwisko lub initiale	U W A G I
19	Elektoraln.	Markola Jan	Krawiec, bez roboty, dz. dr. 10.
10	Wilcza	Car Rozalja	Troje bliźnięta, maż nieob.
6	Chmielna	Kraszevska Józ.	Wdowa, lat 70, kaleka, syn idjota, córka oboje chore.
28	Śliska	Ciepłota Szece	Sparaliżowany.
14	Żelazna	Rzymski Woje	Sparaliżowany.
56	Pawia	Wolska Marj.	Wdowa, dzieci dr. 3.
35	Dzika	Szaj. Fiszybuch	Wdowa, dzieci dr. 3.
55B	Gegia	Basuńska Józ.	Maż chorey, dz. dr. 2-je.
1	Sapieżyńs.	Fiszler Rakowie	Sparaliżowany, dzieci dr. 2-je.
34	StareMiast.	Wudarczyk W.	Suchotnik, córka konwulsyjna, dzieci drob. 2-je.
2	Fabryczna	Witanowska S.	Maż chorey oddawna, dz. dr. 5.
92	Czerwiako.	Zajdler Franc.	Wdowa, dz. dr. 5.
761	Now.Praga	Janiczka Franc.	Wdowa, dz. dr. 3.
12	Sewerynow.	Lopatowska A.	Wdowa, chorowita, dz. dr. 4.
760	Now.Praga	Dąbrowki Fran.	Suchotnik, żona chorey, dz. dr. 3.

TEATRA.

WIELKI. Dziś: „Violetta” (występ panny Elly Russel). **Jutro:** „Kady” i „Gizella” (występ panny Mariji Giuri). — **ROZMAITOSCI. Dziś:** „Sprzymierzeniecy” (występ pani Hofmanowej). **Jutro:** „Barkarolla” i „Mentor”. — **MALY (ulica Danielewiczowska nr 4).** Dziś: „Pomyłka pana Lambineta” i „Podrózomanja”. **Jutro:** „Wesele Oliwety”.

— Dr **Maloff** przeniósł mieszkanie na Piękną 18. Chorych przyjmuje od 4 1/2 do 6 wieczór. (3342)

— Dr med. **Aleksander Borantowicz** przeprowadził się na Świętokrzyską nr 21 (gmach szpitala Dzieciątka Jezus). (1227)

— **Instytut leczniczo-gimnastyczny** Miodowa nr 3. — **M. Olszewski.** (3323)

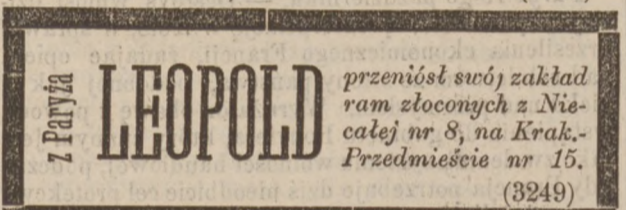
— Marja hr. **Żubińska** powróciwszy, rozpoczyna lekcje rysunku i malowania na porcelanie według najnowszej metody francuskiej. (3326)

DO DAM.
D. Kurdelska
b. krojczyni u **W. B. Hersego**, uczennica pani Laferrière w Paryżu,
ulica Niecała nr 2,
wykończy **suknie i okrycia** szybko i gustownie,
1176
uczy kroju.

— Dr **Osiunkiewicz** powrócił do Warszawy. Przyjmuje codziennie od 1-ej do 3-ej z wyjątkiem świąt. (3301)

— D-ta amerykański **M. H. Neumark.** Wstawia zęby po rs. 2 systemem najlepszym. Przyjmuje codziennie (oprócz niedziel i świąt) od 10 do 5-ej. **Plomackie nr 9.** (3283)

— Dr **K. Sierpiński** powrócił z zagranicy (Marszałkowska 34). (3343)

Komitet Towarzystwa „HARMONJA”

ma honor zawiadomić, że w roku bieżącym uroczystość założenia Towarzystwa odbędzie się wraz z otwarcieniem i poświęceniem nowego lokalu w dniu 13 (25) b. m. wspólną ucztą, następnie zabawą tańcującą.

Bilety dla członków, ich rodzin oraz wprowadzonych gości wydawane będą w piątek dnia 24 b. m. w lokalu Towarzystwa.

Nowy lokal (plac Krasiński nr 3), nadaje się swoim dogodnym położeniem i nowym urządzeniem na uczty i zabawy, oraz uroczystości familijne.

Dyrektor Towarzystwa **Otto Partowicz.** (3289)
Członek komitetu **Ferdynand Schreiber.**

Dr Michał Sadowski,
ordynator kliniki terapeutycznej w szpitalu św. Duca, przyjmuje u siebie codziennie od 4 do 6. Senatorska nr 4. (3264)

3193) Dr med. **J. Peszke**, chirurg warsz. szpitala dla dzieci, powrócił do Warszawy. Plac Zielony nr 1.

— Choroby weneryczne i skórne leczy specjalnie dr **Władysław Belkie.** Krakowskie-Przedmieście nr 10, przyjmuje od 4—6 po południu. (3100)

— **Artystyczna pracownia znaczenia bielizny i haftów,** przeniesioną została z pod nr 15 Nowy-Swiat, pod nr 23 Nowy-Swiat. Z czem się jako wdowa utrzymująca kilkoro dzieci, polecam Szanownym paniom. Panienci do nauki przyjmuję. (3262) **Ma. Miller.**

Bank Dyskontowy Warszawski

podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że począwszy od dnia 15 b. m. od sum lokowanych bonifikować będzie następującą stopę procentową:
1) na rachunku przekazowym za okazaniem 3 1/2 %;
2) " " " za 7-dniowym wypowiedzeniem 4 %;
3) zaś od stałych lokacyj z terminem od 3 do 6 miesięcy 4 1/2 %;
4) z terminem od 6-ciu do 9-ciu miesięcy 5 %;
5) " " " od 9-ciu do 12-tu miesięcy 5 1/2 %;
6) od lokacji dłuższej nad rok jeden 6 % (1206)

— Nowo-otworzony przy ulicy **Senatorskiej nr 22, obok resursy kupieckiej**

Kantor wynajmu powozów,
(telefon nr 179), **poleca eleganckie ekwipáže** na bale, śluby, spacery, pogrzeby, oraz na miesięczną jazdę, **po cenach bardzo niskich.** (3216)

Tattersall Warszawski.

Licytacja na konie rozplodowe, powozowe i wierzchowe, odbędzie się dnia 17 listopada r. b. Meldunki koni przyjmują się do dnia 11 listopada.

Konie oglądać można dnia 15 i 16 listopada.
Licytacje odbywać się będą perjodycznie co miesiąc. (1212)
Dyrektor K. Wodziński.

Doskonały Szuwaks glicerynowy S. GLIŃSKIEGO,
w Warszawie przy ulicy Nowy-Swiat 67. (1222)

Poszukiwany Tomasz Sokołowski, niech się zgłosi we własnym interesie do majątku Wierzejszczyzny. (3152)

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 21-go października 1884 r.

W eksle:	Z kón. giełdy	
	żąd.	plac.
Berlin 100 mar. z krótk. ter.	48.30	
Londyn 1 funt sterl.	9.78	
Paryż 100 franków	39.07 1/2	
Wiedeń 100 guld.	80.65	
Papiery publiczne:		
5% Listy z. nowe z r. 1869 d.	97.40	
" " " " "	97.20	
Listy zast. m. Warsz. serji I	94.75	
" " " " "	92.85	
" " " " "	92.50	
" " " " "	92.55	
Listy zast. m. Łodzi serji I	—	
4% Listy likwidacyjne duże	87.75	
" " " " małe	87.50	
Elity Banku Ceg. ser. I, II i III	—	
Ros. Poż. Premj. z roku 1864	1866	
I Pożyczka wschodnia rs. 100	94.60	
II " " " " " "	94.60	
III " " " " " "	94.60	
Listy wileńskie długoter.	—	
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	91.	
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—	
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—	
Akcje dr. żel. warsz.-terespol.	—	
Akcje dr. żel. fabryczno-łódzk.	—	
Akcje Banku handl. w Warsz.	—	
Akcje Banku dysk. w Warsz.	—	
Akcje Banku handl. w Łodzi	—	
Akcje warsz. Tow. ub. od ognia	—	
Akcje warsz. Tow. fabr. cukru	—	
Akcje Tow. fab. cukru Józefów	—	
Akcje Dobrzeł. Tow. fab. cukru	—	
Akcje Tow. Lilpop. Rau i Lew.	—	
Akcje Tow. zakł. przędz. Zaw.	—	

Wartość kuponów:

Od Listów zast. nowych 5% kop. 163 3/4.
Od Listów z. m. Warsz. s. I i II k. 267 1/2
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 234 13/16
Od Listów likwidacyjnych kop. 155 1/2

Targi NA PLACU WITKOWSKIEGO. Dnia 21-go października 1884 r.

	Pud		Korzec	
	od	do	od	do
Pszęca 242 sm. I ord. . . .	—	—	560	—
" " " " " " " "	—	—	650	685
" " " " " " " "	—	—	700	725
Żyto wyborowe 232 funt. . .	—	—	5: 5	535
" " " " " " " "	—	—	510	—
" wadliwe	—	—	415	500
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—	—	—
Owies (nowy) . . . 142 f.	—	—	300	337
Gryka 202 f.	—	—	—	—
Rzepak letni	—	—	—	—
" zimowy 212 funt.	—	—	—	—
Rzepak rapos zim. 212 f.	—	—	—	—
Groch polny 262 funt.	—	—	—	—
Ziemiński	—	—	—	—
Masło świeże funt	—	—	—	—
" " " " " " " " solone pud	—	—	—	—
Siana pud	45	50	—	—
Słomy pud	25	—	—	—
Drzewo opał. twar. s. kub.	—	—	—	—
" " " " " " " " miękkie " " "	—	—	—	—

Cena okowity:

z dnia 21 go października 1884 roku.
Hurt. skład. garniec rs. 2 kop. 59 1/2.
wiadro rs. 7 97.

Nakładem Księgarni Teodora Paprockiego i S-ki
w WARSZAWIE, 8. CHMIELNA 8.

Michała Bałuckiego NOWELLE i OBRAZKI

świeżo wyszły z druku:
w 4-ch tomach,
Treść: Tom I. Zapóźno. Ostatnia stawka. Przechrzta. Po śmierci.
Tom II. Ojcowska wola. Dwie siostry. Co ją ocaliło! Tragedja grecka w góralskiej chacie. Do kraju. Heraklesowe drogi. Tom III. Scher. Prosto z pensji. Karykatury. Z albumu maluczkich. Wigilja Bożego Narodzenia. Tom IV. Jubileusz. Obrazy i obrazki z tarzańskiej wycieczki. Rywal Latawica.
Cena 4-ch tomów rs. 5.

Nabywać można we wszystkich księgarniach krajowych i zagranicznych. 2530r

PIECE KAFLOWE TANIO.
Największy wybór pieców białych i kolorowych, kominków bogato ozdobnych, pieców przenośnych, angielskich kuchen, wanien kaflowych, posadzek kamiennych, figur, wazonów, itp., w kolorach ogniotrwałych lub bez. 3382
Fabryka Wyrobów Ceramicznych K. CZERNY
w Warszawie. Skład: Królewska Nr 23.

OBICIA PAPIEROWE w wielkim wyborze, Ceraty i Chodniki, po możliwie umiarkowanych cenach, poleca **A. Rembierz,** ulica Marszałkowska 38.

Ważne dla Rodziców!

W Zakładzie Naukowym prywatnym meżskim przy ul. **Trębackiej** № 7, jest kilka miejsc dla uczniów pragnących być **gruntownie przygotowani do szkół rządowych**. — Przyjmują od godziny 4—6.
3431 **Grabowski.**

Z dniem 1-go Lipca 1885 r., w bliskości warsztatów drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, położonych przy ulicy Chmielnej,

potrzebnym będzie Lokal na Szkołę,

szczególne opisanie którego przejrzanem być może w kancelarii Szkoły Technicznej drogi żelaznej Warsz.-Wied. i Warsz.-Bydgoskiej, (kota № 36). Oferty przyjmowane będą do dnia 1-go Stycznia 1885 r., codziennie prócz niedziel i świąt, od godz. 9—12 w południe i od 3 do 6 po południu. 3423

Szkoła Rysunkowa dla Krawców męzkich

Uzyskawszy pozwolenie wyższej władzy na założenie szkoły rysunkowej dla krawców męzkich, mam honor zawiadomić Szan. Panów, **życzących uczęszczać do takowej**, aby się **razem zgłaszali do mego mieszkania**, przy ul. Nowy-Swiat № 44, gdzie będą mogli zasięgnąć bliższych wiadomości o czasie rozpoczęcia wykładów, jak również o warunkach. **Nadmieniam** przytem, że wykłady będą **usku- teczane na zasadach akademii krawieckiej w Dreźnie**, wpis zaś będzie wynosił **połowę ceny płaconej w Dreźnie**.

Dla krawców kompletnie obznajmionych, **ustanowiłem kurs nauk od 6 do 8 tygodni**, gdyż w tym czasie mogą oni poznać dokładnie moje zasady; dla mniej zaś kompetentnych i wcale nieumiejących krawiectwa, lecz ze **średnim wykształceniem**, od wieku lat 18 do 22, **ustanowiłem kurs jednego roku** i przez ten czas **pojednávają się każdego z nich wykształcić na dobrego przykrajczego lub majstra**.

Osoby zamieszkałe w cesarstwie, zagranicą lub na prowincji, **raczą nadsyłać swoje pytania pocztą**, na które natychmiast otrzymają odpowiedź.

Przy sposobności upraszam Sz. PP. Kundmanów, aby nadal jak dotąd **raczyli obdarzać mnie zapotrzebowaniami z mojej pracowni**, która z taką samą troskliwością będzie prowadzona, jak dotąd ją prowadziłem.

Z szacunkiem

A. Bauer,
3428 **Nowy-Swiat** № 44.

W sobotę dnia 13 b. m., przechodząc ulicami: Graniczną, Królewską, Marszałkowską i Alejami Jerozolimskimi, zgubiona została

Bransoleta złota,

każdejki z dwiema kulkami. Łaskawy znalazca **zechce zwrócić takową na ulicę Graniczną** № 10, mieszkania № 2, gdzie otrzyma **sowitą nagrodę**. 3426

Syndycy tymczasowi massy upadłości Stanisława Białochubka.

Na zasadzie art. 502 kod. handl., wzywają do niemanych wierzycieli tejże massy, aby się w przeciagu dni 40 od daty niniejszego ogłoszenia stawili przed syndykami i podali na jakich tytułach i do jakiej wysokości **oparte są ich pretensje do massy**, oraz aby dokumenty swoje wydali syndykom, lub złożyli takowe w wydziale upadłości Sąd Handlowego w Warszawie przy ul. Długiej № 7. Warszawa 8 (20) Października 1884 r.
Jan Czajkowski adw. przys. Długa № 12.
Ferdynand Kessel wierzyciel, Senatorska № 16. 3429

Młoda Niemka

posiadająca patent z ukończonego kursu w szkole „Froebela” znająca szyć, do umieszczenia na 100 rs. pensji. — **Alfred Jerzy Waliczek**, Poznań. 2538R

Zdatnego Leśniczego,

kawalera, chlubnie poleconego, dwóch podległych, oraz kilku leśniczych żonaty, **wskazać może Alfred Jerzy Waliczek w Poznaniu**. Warunki uprasza się łaskawie podać. 2536R

Korespondent

z wieloletniem doświadczeniem i znajomością stosunków handlowych tu, a głównie w Rosji, obecnie pracujący w jednej z poważniejszych instytucyj w Warszawie, poszukuje odpowiedniego miejsca od 1 Listopada 1884 r. Łaskawa oferty pod lit. A. B. 11, w kantorze tegoż pisma. 3404

Maszyny do sycia,
na tygodniowe raty po rs. 1

Juljan Berg,
14. Mazowiecka 14. 16

Podpisani dzierżawcy nieruchomości

w Warszawie położonych przy ulicy Nowy-Swiat nr 1271, przy ul. Orlej nr 747a i nr 800 i przy ulicy Elektoralnej nr 747.

ostrzegamy niniejszem pp. lokatorów tychże domów i inne osoby interesowane, że **ogłoszenia pani Anny Scheibler zamieszczone w niektórych pismach tutejszych**, o nastąpieniu jakoby z samego prawa **rozwiązaniu** kontraktu przez nią z nami o dzierżawę pomienionych nieruchomości przed notariuszem Jałowieckim w d. 2 (14) grudnia r. z. zawartego, **pozabawionem jest wszelkiej prawnej podstawy**, a to z tych przyczyn: 1° dla tego, że jest przeciwnem art. 1184 obowiązującego kodeksu cywilnego, podług którego umowy z „samym prawem”, to jest bez wyroku sądownego rozwiązania nie ulegają; 2° dla tego, że **nie tylko nie istnieje żaden wyrok**, któryby wyżej powołany nasz kontrakt rozwiązał, ale nawet między podpisanymi i panią Scheibler, **nie ma dotąd w tym przedmiocie żadnej sprawy sądowej**; 3° dla tego, że podpisanymi przy prawach swoich z tegoż kontraktu **obstają i przeciwko samowolnemu naruszeniu takowych z czyjejby strony bronili się mają prawo i prawnie bronić będą**. Zechcą przeto pp. lokatorowie i inni interesowani, wszelkie stosunki wyżej wyszczególnionych domów dotyczące, nie z p. Scheibler, ani z p. Lilpopem lub kimbydż innym, tylko z nami **zalatwiać i koimorne na nasze ręce i tylko za naszymi kwitami** opłacać, a to pod skutkami prawnej względem nas odpowiedzialności. — **Nadmieniamy**, że podług § 1 powołanego kontraktu, **dzierżawa nasza kończy się dopiero za lat pięć, a mianowicie z d. 1 Stycznia 1889 r.** i do tego czasu wszelka administracja rzeczonych domów, do nas **wyłącznie należy**.

ARON i GITLA

2533 małżonkowie **Glass.**

Dobra Solca

położone w guber. Kieleckiej, o 3 mile od st. kolei żel. Zawiercie, obejmujące ogólnej przestrzeni 40 włók, w tem lasu 24 włók, bez serwitutów, są do sprzedania. Bliższa wiadomość u właściciela w Solcy, poczta Pilica. 3425

Kanarki z Hartzu,

z miejscowości 3420 **Andreasberger,** nadzwyczaj ładne i pięknie śpiewające, w wielkim wyborze, sprzedaje w **Hotelu Paryskim, mieszkania** № 91 — **C. H. ENGEL.**

Rodowita NIEMKA

z dobrej rodziny, wykształcona i wysoko muzyczna, do umieszczenia jako bona na pensję 150 rs. **Alfred Jerzy Waliczek**, Poznań. 2537R

Bardzo zdalny OGRODNIK,

kawaler, znający teorię i praktykę postępowego ogrodnictwa, przytem wzorowego prowadzenia, szuka zaraz lub później posady na 150—200 rs. pensji. **Alfred Jerzy Waliczek**, Poznań. 2539R

Sażnie

SĄZNIĘ sosnowe i brzożowe. do sprzedania w lesie o wiorst kilkanaście od Warszawy, przy szosie i kolei po cenie przystępnej, razem 2,000 szt., lub częściowo po 200 sztuk. Chęć kupować zechcą składać adresy w kantorze powyższego pisma, pod lit. M. S. 3394

BIELIZNA

naftanej, bo w mieszkaniu, sprzedaje wszelką bieliznę damską, męską, dziecięcą, koszule męskie, z madepolamu, gorsy wełwe, starannie wykonane, po rs. 1.50, damskie koszule eleganckie, kaftany damskie, po 85 kop., majtki po 70 kop. itd. **Senatorska** № 18, na parterze, wprost kościoła. — **Specjalna fabryka bielizny**

Teofili Fuks.

Lekcje Tańców

salonowych, udzielam n siebie, po pensjach i domach prywatnych. — **Z. Ostrowska**, ulica Chmielna № 19, mieszkania 1. 3427

OGŁOSZENIE.

Dla pułku grodzieńskich huzarów w Łazienkach, potrzebne są **trociny od drzewa**. Mający takowe, raczą się zgłosić do Kancelarii wyżej rzeczzonego pułku, zawiadomwszy takową o ilości i cenie trocin, za parokrotny wóz. 3424

CERATA

Z powodu ogromnego zapasu różnego gatunku

CERAT

wyprzedaje takowe po cenie niżejkosztu w **Składzie Obić i Papierowych S. Weisgolda**, róg Miodowej i Długiej № 17. — Filija Twarda 1, 2 dom za kościołem W.W. SS. 3430 **WEISGOLD.**

Kareta 6-osobowa

mało używana, z galerją na wierzchu, lekka i dobrego fasonu, zdatna do hotelu, jest do sprzedania za cenę przystępną. Wiadomość w fabryce powozów **Karola Berger**, ulica Leszno № 6. 2540R

Antoni Stachewicz, Fabrykant MACLI,

wyrabia w fabryce swej **magle najnowszej konstrukcji**, z najlepszym systemem fuelu, jako praktykujący w tymże zawodzie, lat przeszło 20, daje gwarancję na każdą sztukę, na lat 2, jakoteż przyjmuje reperacje magli wszelkiej konstrukcji. Ulica **Solec** № 73, dom p. Nowackiego. 2438R

№ 4. **Tomackie** № 4.

Węgla i Drzewo.

Z dniem dzisiejszym otworzona sprzedaż na pudy, koree i fury, biorącymi wagonami ustępującej znaczny rabat. — **Gatunki wyborowe**. — Cena umiarkowana, odstawa natychmiastowa z własnych składów, z czem poleca się Szanownej Publiczności. 3267

Pracownia sukien okryć i Kapeluszy

W. Kowalewskiej,

przeniesiona na ul. **Smolną** № 17, pierwszy dom od rogu, przyjmuje **robotę sukien** od rs. 2, **kapeluszy** od rs. 1.

Zakład Wyprzedaży i Kupna B. Korpaczewskiego,

Nowy-Swiat 42. Wyprzedaje: 1) Suknie, okrycia, chustki, damskie mało używane. 2) Ubrania męskie. 3) Starożytności różne: porcelanę, brąz, szkła, materje, zegary itp. przedmioty domowego użytku. Mający do sprzedaży podobne znajdują tamże miejsce zbytu. 742r

WAŁKI z WATY 3143

do okien po zmniejszonej cenie. **Wata z puchu Edredonowego**, Puch czysty na fity, **Wata zdrowia z wełny owczej**, **Wata czarna** pod aksamity i **Wata** zwyczajna w najlepszych gatunkach, oraz kolorowa i **opatunkowa**. **Poleca Fabryka Waty 68 Nowy-Swiat 68. Karol Kretschmer**. Proszę zwracać uwagę na adres. 742r

Do sprzedania

Klacz kareciana, gniada, lat sześć, do pojedynki lub pary. **Aleja Jerozolimska** 23A, stangret Jan. 3410

SKLEP

z mieszkaniem, z powodu zmiany interesu, do wynajęcia od 1-go Stycznia 1885 r. **Marszałkowska** № 38. 3411

Karetki dwuosobowa,

na jednego i parę koni, używana, do sprzedania. **Szkolna** № 8, u stróża. 3412

Z powodu wyprzedaży, już od rs. 1.60

HALKI

jesienne i zimowe, 3397

aksamitnym szlakiem jedwabiu wyszyte, **Kozy Astrachańskie** w pół błamach, wszystkie odznaczające się lekkością i trwałością, a wystarczające na szubę, od rs. 15; **Karakuły bucharskie** w skórkach. — **Sprzedaj** każdego dnia od 9 rano do 4 po południu. **Twarda** 9 miesz. 32, oficyna poprzeczna, II piętro.

Slusarze

samodzielni specjaliści w wykończaniu decymalnych wag i żelaznych łózek, mogą znaleźć trwałe i dochodne zatrudnienie u **M. Scharza w Kijowie**. 3381

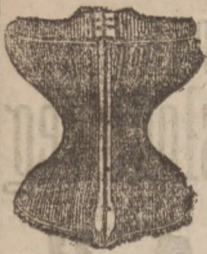
Niżej podpisana właścicielka nieruchomości położonych przy ulicy Nowy-Swiat № 1271, przy ulicy Orlej № 800 i № 747a i przy ulicy Elektoralnej № 747, z powodu rozwiązania z mocy samego prawa, kontraktu jaki o dzierżawę rzeczonych nieruchomości, zawarła z pp. **Aronem i Gitłą** małżonkami **Glass**, dnia 2 (14) grudnia 1882 r. przed Notariuszem **Jałowieckim** w Warszawie, do administrowania wszystkimi rzeczonymi nieruchomościami, udzieliła aktem znanym dnia 28 Września (10 Października) r. b., przed notariuszem **Kamockim** w mieście Łodzi, urzędowe pełnomocnictwo p. **Edwardowi Lilpop** budownicemu, zamieszkałemu w Warszawie, przy ulicy **Zgoda** № 1B. Z tego powodu podpisana uprzedza lokatorów domów № 1271, № 800, № 747 i 747a i wszystkie interesowane osoby, że wszelkie stosunki domów tych dotyczące, tylko z p. **Edwardem Lilpop** ważne mogą być zalatwiane, a komorne na jego ręce i tylko za jego kwitami mogą być opłacane. 3417 (Podp.)

Anna Scheibler.

W każdej chwili do odstąpienia

Restauracja z ogródkiem

i wszystkimi przybarami, albo częściowo, do wyboru. Wiadomość przy ul. **Wareckiej** № 7, (mieszkania 30). 3396

Specjalna Fabryka Gorsetów

POD FIRMA

"MARIE"

Zawiadamia Szan. Panie, iż powróciła z zagranicy i przywiozła na sezon bieżący, najnowsze fasony paryżkie. W tejże fabryce wyrabiają się gorsety dla osób ułomnych (hygieniczne) włośnicowe i gorsety dla osób w odmiennym stanie.

2476R

Niecała Nr 1, dom hr. Krasieńskiego, 1-o pięt. o.

BOGUSŁAW HERSE

6. SENATORSKA 6.

poleca **NOWOŚCI:**

Wełn, Materji jedwabnych, aksamitów, pluszy gładkich i fantazyjnych.

Wstążek, Aksamitek wszystkich kolorów i szerokości.

Koronek jedwabnych, bawełnianych i wełnianych, w różnych kolorach.

Czepków, fichus, żabotów.

Chustek chenille,

Oszyć do sukien.

Surah w dobrym gatunku, czysto jedwabna na podszewki, à rs. 1.20.

Velours froppé francuzkie, à rs. 3. 2510 R

E. ROGOZIŃSKA,

Właścicielka Magazynu Bielizny

przy ulicy Elektoralfiej № 43,

po powrocie z zagranicy zaopatrzyła magazyn swój w wielki wybór bielizny, kołder, haftów, płócien, batystów, koronek, chustek, stołowej bielizny, białej i kolorowej, itd., wszystko najświeższych modeli.

3321

Ceny przystępne.

Skład Materiałów Aptecznych

HENRYKA WELT,

w Warszawie, Nalewki Nr 7,

POLECA

otrzymany w tych dniach, świeży tegoroczny

TRAN LOFODZKI

tak żółty, jako też i biały parowy, leczący niezawodnie wszystkie choroby dróg oddechowych, jak: kataru płuc, osłabienia piersiowe etc. i sprzedaje takowy po cenach najprzystępniejszych hurtowo i detalicznie.

Telefonu Nr 399. 2435R

Fabryka Wody Kolońskiej i Perfumerji

Glockengasse Nr 4711,

Ferd. Mülhens w Kolonii n. R.

na eiszzące się zaszczytnym rozgłosem znane swe wyroby:

- № 4711 WODE KOŁOŃSKA.
- № 4711 WODE TUALETOWA.
- № 4711 EKSTRAKTY KWIAŁOWE.
- № 4711 POMADY I OLEJE DO WŁOSÓW.
- № 4711 PUDER RYZOWY TRUSTY.
- № 4711 NAJWYTWORNIJSZE MYDŁA TUALETOWE.
- № 4711 MYDŁA KRYSZTAŁOWE.
- № 4711 PRZETWORY DO CZYSZCZENIA ZĘBÓW itp. itp.

zwraca uwagę, polecając je nadal względem Szan. Publiczności. W Warszawie dostać można we wszystkich znaczniejszych Perfumerjach. 2356R

Nowo-otworzony Specjalny Magazyn Bielizny

MĘZKIEJ I DAMSKIEJ, ORAZ

SKŁAD KRAWATÓW MĘZKICH

A. KIERST i S-ka,

5. BIELAŃSKA 5, wprost ul. Danielewiczowskiej.

Na nadchodzący sezon zaopatrzony został w wielki wybór najświeższych towarów, a mianowicie: Bielizna gotowa, męzka i damska, Kołnierzyki i Mankiety, Chustki płócienne i batystowe, Madapolamy, Płótna, Haftu szwajcarskie, Rękawiczki jedwabne, Pończochy, Skarpetki, oraz Kaf-tauki tricotowe.

Garnirowania do sukien w wielkim wyborze, prócz wielu innych artykułów w zakres magazynu wchodzących, które poleca

2233R

po cenach niskich.

Restauracja pod Rakiem

na Pradze egzystująca, na sezon zimowy przeniesioną i otwartą została, w dniu 18 b. m., przy ulicy Czystej, róg Wierzbowej Nr 6, gdzie pod firmą **Marta** prowadzoną będzie.—Nadmieniając, że oprócz najwykwintniejszych potraw, wydawane będą wyborowe obiady po rs. 1 i à la carte. 3432

Zarząd Warszawskiej Gminy Starozakonnych.

Dnia 16 (28) i 17 (29) Października r. b., o godzinie 12-iej w południe, odbędą się w Biurze Zarządu Gminy przy ulicy Elektoralfiej pod № 6, licytacje in minus przez opletowane deklaracje, na następujące dostawy dla służb gminy w 1885 r., a mianowicie:

a) dnia 16 (28) Października.

1. Koni do karawanów dla eksportacji zwłok na Cmentarzu gminne Warszawski i Pragski, po cenie: za jedną parę koni dla przewiezienia zwłok 1) z Warszawy na Cmentarz miejscowy wprost ulicy Gesiej, po kop. 70; 2) z Warszawy na Cmentarz Pragski w gminie Brudno, po rs. 1 kop. 35; 3) z Cyrkułu Pragskiego na Cmentarz Pragski, po 75 kop.—Dostawa całoroczna wynosi około rs. 1,200.—Vadium wymagane jest w kwocie rs. 120.

2. Materiałów potrzebnych przy chowaniu zwłok, a mianowicie: płótna po kop. 14 za arszyn, muslinu po kop. 11, merynosu po kop. 30, desek po kop. 24 i balli po kop. 94.—Dostawa całoroczna wynosi około rs. 1,500.—Vadium rs. 150.

3. Materiałów na odzież dla biednych, na sumę około rs. 1,500, a mianowicie: za arszyn sukna czarnego po rs. 1 k. 85, szaraczkowego po rs. 1 k. 80, arelichu Neumana po kop. 27½ i kitaju po kop. 17.—Vadium rs. 150.

b) dnia 17 (29) Października.

4. Drzewa opałowego sosnowego dla Biura Zarządu Gminy, administracji Cmentarzy szkół gminnych i na rozdzielnie biednym, około 125 pól kubicznych szałni, od rs. 8 za jeden szał.—Vadium rs. 100.

5. Węgla kamiennego dla rozdzielnie biednym około 3,500 korey od kop. 95 za jeden korzec.—Vadium rs. 332 k. 50.

6. Węgla kamiennego, świec i nafty dla Biura Zarządu Gminy, szkół gminnych i administracji Cmentarzy, na sumę około rs. 1,000, a mianowicie: węgla kamiennego od k. 95 za korzec, świec stearynowych od kop. 31 za funt, świec lojowych od kop. 21 za funt, nafty amerykańskiej od kop. 60 za garniec.—Vadium rs. 100.

7. Druków dla Biura Zarządu Gminy, na sumę około rs. 400.—Vadium rs. 100.

Warunki licytacyjne są do przejrzania codziennie z wyjątkiem Sobót i świąt wyznania mojżeszowego, a także dni galowych, w biurze Zarządu Gminy.

Mający chęć ubiegania się o którąkolwiek z wymienionych dostaw, złoży w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce delegowanego Członka Zarządu Gminy deklarację zapieczętowaną, napisaną na papierze stempowym ceny kop. 60, podług niżej zamieszczonego wzoru, bez poprawek i przekreśleń z oznaczeniem żądanych cen co do dostaw wyszczególnionych wyżej pod pozycjami: 4, 5 i 6; ubiegający się o dostawy wyszczególnione pod pozycjami: 1, 2, 3 i 7, winni oznaczyć jaki odstępują procent od praeium liciti.—Przy deklaracji załączyc należy vadium w wymaganej kwocie i na koszt ogłoszenia rs. 30, które nie-utrzymującemu się przy licytacji, po ukończeniu takiej zwrócone będą.

Warszawa, dnia 18 (30) Września 1884 r.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia Zarządu Warszawskiej Gminy Starozakonnych z d. 18 (30) Września r. b., podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się dostawy (wypisać czego mianowicie) w ciągu 1885 r. (co do 3 i 5 pozyc. w zmie 1884/5 r.) dla tegoż Zarządu po cenie za (wypisać przedmiot i cenę wyraźnie i cyframi, przy dostawach 1, 2, 3, 7, należy wypisać cyframi i wyraźnie odstąpiony procent od praeium liciti), podając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Vadium w summie rs. . . . i na koszt ogłoszenia licytacji rubli trzydzięci przy ni-niejszem składam, w razie zaś nie utrzymania się przy licytacji, kwoty te sam odbiorę.

Stałe moje zamieszkanie jest w . . . (wypisać miejsce zamieszkania). Pisałem dnia

2391r

(Podpisać wyraźnie imię i nazwisko).

Baltyckie Towarzystwo Ubezpieczeń od Ognia w Rydze.

Biuro Generalnej Agentury na Królestwo Polskie, ulica Królewska Nr 37 w Warszawie.

MICHAŁ LANDAU,

Zdolni Agenci poszukiwani są na bardzo korzystnych warunkach.

43R

OLIWA NICEJSKA,
Octy stolowe i Essencja Octowa Frankfurtska,
znajdują się w znacznych zapasach

w Składach Materiałów Aptecznych
LUDWIK SPIESSA I SYNA,

Plac Teatralny № 464/5, i ulica Marszałkowska № 52,
obok kościoła PP. Kanoniczek, pomiędzy ulicą Świętokrzyską i Rysią.

Ceny przystępne. — Towar wyborowy. 2466R

PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA

STEMPLI KAUCZUKOWYCH
Z. SUCHOWIECKI,

dawniej
LUCKNER & SUCHOWIECKI,
31, Nowy-Swiat 31,
poszukuje zdolnych Agentów. 2520r

Magazyn Bławatny
i Skład Bielizny
A. Jaroszyński,
ulica Wielka 2,
otrzymał i poleca na
Sezon Jesienny

W
WILNIO

Wszelkie
Nowości
Wyprawy całkowite
wykończa podług modeli
z najpierwszych domów
Paryzkich. 3422

Rada Miejska Warszawska
Dobroczyńności publicznej,

podaje do wiadomości, że na dostawę wymienionych poniżej przedmiotów, potrzebnych dla Zakładów dobroczynnych miasta Warszawy, w ciągu roku 1885, odbędzie się w Biurze Rady Miejskiej dnia 24 Października (5 Listopada) o godzinie 12-iej w południe, licytacja publiczna w następującym porządku:

- A. Przez opieczętowane deklaracje z głośnym przetargiem.
- dla Szpitali: Dzieciątka Jezus, św. Rocha i Instytutu św. Kazimierza.
 - Mięso wołowe, cielęce, baranie, wieprzowe, słonina i sadło na sumę około 28,000 rs. Vadium 2800 rs.
 - dla Szpitali: św. Ducha, św. Łazarza, św. Jana Bożego, Pragskiego, Ewangelickiego, Zapasowego, przy domu przytułku i pracy i Instytutów: Oftalmicznego i Mokotowskiego.
 - Mięso wołowe, cielęce, baranie, wieprzowe, słonina i sadło, na sumę około 28,000 rs. Vadium 2,800 rs.
 - Przez opieczętowane deklaracje bez głośnego przetargu.
 - dla Zakładów dobroczynnych dla starozakonných.
 - Mięso koszerne, wołowe i cielęce i kół wołowy na sumę około 7900 rs. Vadium rs. 790.
 - dla Szpitali: Dzieciątka Jezus i przy Domu przytułku i pracy.
 - Kasza wszelkich gatunków, groch i ryż, na sumę około 8500 rs. Vadium rs. 850.
 - dla Szpitali: św. Ducha, św. Rocha, św. Jana Bożego, Pragskiego, Zapasowego i Instytutów: św. Kazimierza i Oftalmicznego.
 - Kasza wszelkich gatunków, groch i ryż, na sumę około 6400 rs. Vadium rs. 640.
 - dla Szpitali: św. Łazarza, Ewangelickiego, Starozakonných, Instytutu w Mokotowie i domu Schronienia Starozakonných.
 - Kasza wszelkich gatunków, groch i ryż, na sumę około 5500 rs. Vadium rs. 550.
 - dla wszystkich Zakładów dobroczynnych.
 - Masło i jaja, na sumę około 13500 rs. Vadium 1350 rs.
 - Mąka wszelkich gatunków, na sumę około 14900 rs. Vadium rs. 1490.
 - Owies, słoma i siano, na sumę około 3100 rs. Vadium rs. 310.

Życzący sobie przyjąć udział w licytacji na dostawę mięsa wołowego i słoniny dla zakładów charytatywnych, powinni w oznaczonym wyżej terminie, złożyć w Radzie Miejskiej deklarację napisaną podług załączającego się poniżej wzoru, wraz z należnym vadium i następnie uczestniczyć osobiście w głośnej licytacji.

Do licytacji na pozostałe 7 dostaw, należy w tymże terminie złożyć w Radzie Miejskiej deklarację wraz z vadium, deklaracja winna być napisana podług podanego wzoru, na każdą dostawę oddzielnie, z wyszczególnieniem cen stanowych na przedmioty dostawy, gdyż na takowe głośnej licytacji nie będzie i z licytantów, ten tylko utrzyma się, którego ceny podane w deklaracji będą najdogodniejsze dla Zakładów dobroczynnych.

Inne warunki dotyczące się dostaw, mogą być przejrane w Kancelarii Rady Miejskiej, w godzinach biurowych.

Wzór do deklaracji:

Na skutek podanego w gazetach ogłoszenia Rady Miejskiej Dobroczyńności Publicznej, niniejszem obowiązuję się dostarczać przez czas od 1 (13) Stycznia 1885 r., do 1 (13) Stycznia 1886 r., (wymienić przedmioty dostawy i dla jakich Zakładów dobroczynnych), po cenach następujących (wypisać ceny wszystkich przedmiotów liczbą i literami), odstępując od tych cen (liczbą i literami), % procent i poddając się warunkom licytacyjnym dokładnie mi znany.

Vadium w ilości rs. . . . (liczbą i literami), przy niniejszem składam.
Stale moje mieszkanie, jest w mieście . . . przy ulicy . . . w domu pod № . . .
(data i wyraźny podpis imienia i nazwiska).

NACZELNIK ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH W WARSZAWIE,
Rzeczywisty Rada Stanu **K. PUCHALSKI.**
SEKRETARZ RADY **LECHOWICZ.**

2519r

Zdrowie i czerstwość.

PIERWSZA WARSZAWSKA FABRYKA
Ekstraktu miodowo-ziółowo-słodowego
w płynie i karmelkach

„LELIWA”

ulica Złota Nr 28a, róg Sosnowej.

Przygotowanie i sprzedaż wymienionego ekstraktu, jako nie zawierającego w składzie swoim szkodliwych dla zdrowia ludzkiego substancji, po dokonanych analizach przez Urząd Lekarski m. Warszawy, na ogólnych zasadach handlu zostało dozwolone.

Ekstrakt powyższy składa się:

- z wielu gatunków ziół tutejszych i zagranicznych, uznanych za wyborne działające w chorobach piersi, gardła, płuc i żołądka.
- z czystego ekstraktu siodu, skutecznie działającego na choroby piersiowe, odżywianie i przyrost sił, zwłaszcza po ciężkiej chorobie.
- z oczyszczonego najdelikatniejszego miodu kwiatowego, który sam przez się łagodzi kaszel, usuwa lechtanie i drapanie w gardle — goi i ułatwia działanie powyższych części składowych.

Nasz miodowo-ziółowo-słodowy ekstrakt, przez Urząd Lekarski m. Warszawy, niemniej przez znane powagi medyczne, u znany m został jako środek pożywny i leczniczy niezawierający w sobie ani trujących ani też szybko działających narkotycznych części, zalecanym jest: na kaszel i duszność, załęgienie organów oddechowych, kurcze i kaszel żołądkowy i gardłowy, chroniczny katar płuc i komórek piersiowych, katar z zapaleniem błony śluzowej kanału oddechowego, cierpienia komórek piersiowych, gardła i płuc, tudzież na suchoty płuc i w ogóle na wszelkie słabości organów piersiowych, od lekkiego kaszlu, aż do gruźlicy; wiadomo że i koklusz rozpoczyna się zwykle katarzem płuc i suchym kaszlem, nikt przeto kaszlu zaniedbywać nie powinien; kaszel z flegmą, krótki oddech, osłabienie, chudnienie, utrata cery, zazwyczaj przestrzegają o zbliżających się suchotach; również dla matek karmiących, dla dzieci karmionych bez piersi, dla rekonwalescentów po ciężkich chorobach miodowo-ziółowo-słodowy ekstrakt, jest jak najniezbędniejszym i najlepszym środkiem odżywiającym i zasilającym organizm.

Ekstrakt ten daje się dzieciom 3 do 4 razy dziennie po łyżeczce od kawy, dorosłe osoby biorą 4—6 razy dziennie po łyżce stołowej, według upodobania o każdej porze, sam lub z winem, gorącym mlekiem, herbatą, kawą albo z wodą; dla ułatwienia kuracji po za domem wyrabiamy karmelki ze zgrzeszonego tegoż samego ekstraktu—też same skutki lecznicze wywierające. Na nasz miodowo-ziółowo-słodowy ekstrakt, tak w płynie jak i w karmelkach, pomimo drogocności substancji, postaraliśmy się naznaczyć możliwie niskie ceny i tak:

Za flakonik ekstraktu w płynie, kop. 75; za torebkę karmelków kop. 15, nabywać można w Warszawie, w sklepie fabrycznym przy ulicy Złotej № 28a, róg Sosnowej.—Fabryka przyjmuje zamówienia za pośrednictwem poczty. 3336

TRAN LEKARSKI

tegoroczny, żółty oraz biały, prawdziwy
LOFODZKI,

ma zaszczyt polecić

SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH

J. MROZOWSKIEGO,
ulica Miodowa Nr 6 (nowy). 2492R

OPAŁ NA ZIMĘ.

Korzec Węgla najlepszego, grubego lub kostkowego, z odstawą	rs. — kop. 90.
„ „ szlaskiego, grubego lub kostkowego, z odstawą	rs. 1 kop. 05.
Sążen kubiczny drzewa sosnowego szczapowego,	rs. 16 kop. —.
„ „ „ olszowego „ „	rs. 17 kop. —.
„ „ „ brzoźowego „ „	rs. 19 kop. —.

Za porąbanie od każdego sążnia kubicznego dolicza się rs. 1, u
Arnolda Ohrringa,
Telefon № 188.—Skład Okopowa № 8.—Kantor Graniczna № 10. 3387

NOWO-OTWORZONA PAROWA

Warszawska Fabryka Wyrobów
i Opakowań Blaszanych,

POLECA
wszelkie wyroby z blachy białej i dekorowanej a specjalnie
PUDEŁKA APTEKARSKIE,

Pudełka i Puszki białe, kolorowe i litografowane do Cukierków, Czekolady, Herbaty, Kawioru, Pomady, Masci, Szuwaksów itp., tak PRASOWANE z JEDNEJ SZTUKI, jako też i składane, po cenach możliwie niskich.

Biuro Administracji, Nowo-Zielna nr 42.

Numer Telefonu 44. 2535R

